

D'ACI I D'ALLÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

LLIBRERIA CATALONIA: PLAÇA CATALUNYA, 17

Novembre 1950

Preu: 1.50 Ptas.

FONOGRAFS I PLAQUES DE TOTES LES MARQUES

DEMANEU ELS CATALEGS DE
LES DARRERES NOVETATS

Fonògrafs d'ampliació ràdio - elèctrics
Aparells de Ràdio

Agustí Guarro

Pianos - Autopianos - Harmòniums - Orgues

Rambla de Catalunya, 7 **ANGELUS-HALL**

Proveïdor de la Reial Casa

DESHABIL·LES I PAIAMES

Ultims models de VES-
TITS PER A CALÇAR

F. FERRER

Llenceria fina broda-
da a mà, Equips,
Paneretes, Mante-
lleries i Jocs de llit

CLARIS, 15, ENTL. - BARCELONA

CICLES ACCESSORIS PER A
BICICLETES I MOTOS

A. SANROMÀ

Balmes, 62 - Tel. 12303
BARCELONA

Demanin catàlegs

SPORTS

Asmàtics - Bronquítics - Tuberculosos

si volen lliurar-vos de vostres
malalties, feu sempre ús del

Xarop VIAN

compost amb extrets de diverses plantes me-
dicinals, les quals tonifiquen els bronquis i
pulmons, fent desaparèixer la irritabilitat
i infecció, sens causar perjudici a l'estómac

Laboratori "EL SIGLO"

Sant Pau, 33

Barcelona

TALLER DE
CORBAR CRISTALLS

FÀBRICA DE MIRALLS
BISELATS DE TOTES MENES

CALÀBRIA, 295
(XAMPRÀ LONDRES)

TELÈFON 34775

BARCELONA

PIERNAS
JOVENES Y
ESBELTAS
GRACIAS A LA

media

Académic
-MALLAS EXTENSIBLES SIN GOMA-

contra las
varices

INVISIBLE
BAJO LA MEDIA DE SEDA

LA UNICA
CON TALÓN
ESPECIAL
REFORZADO

EJERCE UNA
PRESIÓN
ASCENDENTE
Y CONTINUA
QUE FACILITA

LA CIRCULACIÓN DE LA SANGRE

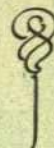
En principales tiendas de Ortopedia y en Casa BLOCH - Rambla Cataluña, 11

PATENTADA
EN
TODOS
LOS
PAISES

Warner's

*Idealitza
la silueta
de la dona
moderna*

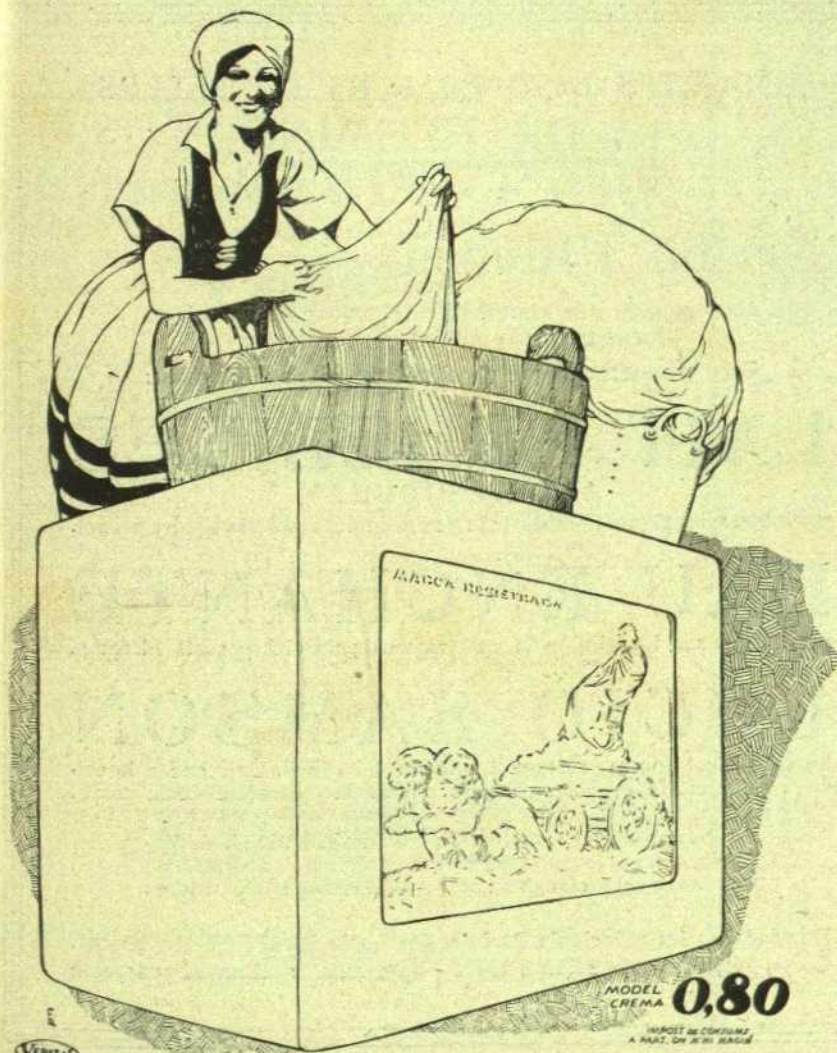

DE VENDA:

G. A. «El Siglo»
Secció de Cotilles
El Corsé Higiénico

co - Lauria, 49 - La Condal: Portaterrisa, 28 - El Corsé Americano: Boqueria, 25
Corsetería Imperio: Fernando, 31. - A. Ricart: Sant Andreu, 252 (S. A.)

GAL
MADRID

RENTAR, NO CANSA

La bugadera somriu quan
el sabó l'ajuda i tracta la
roba més acuradament.
Amb aquest sabó, les
peces de color no perden,
les blanques guanyen i
tot és de més durada.

**SABÓ
LA CIBELES**

Suau, compacte, molt es-
cumós. Dugues pastilles de
La Cibeles valen ben
bé per tres de les altres.

Fabricado según los trabajos de Pasteur, destruye todos los microbios nocivos de la boca, impide también y cura seguramente las caries de los dientes, las inflamaciones de las encías y de la garganta. En pocos días da a los dientes una blancura resplandeciente y destruye el sarro.

Empleado puro con algodón, calma instantáneamente los dolores de dientes más violentos.

La PASTA DENTOL se vende en cajas de vidrio y en pomos modelo grande y chico.

deliciosa y persistente. Ejerce su acción antiséptica contra los microbios de la boca durante 24 horas, por lo menos

Empleado puro con algodón, calma instantáneamente los dolores de dientes más violentos.

La PASTA DENTOL se vende en cajas de vidrio y en pomos modelo grande y chico.

Dentol

J. PALAU

MOBLES
LAMPARES
OBJECTES
PER A REGAL

RAMBLA DE CATALUNYA 51
TELEFON 13713 BARCELONA

Del 8 al 21 novembre
Agapito Casas

Del 22 Nov. al 5 Des.
Caparà

Passeig de Gràcia, 34
Teléfon 13704

AIGUAFORT DE GIL MORENO

Venda exclusiva a

LA PINACOTECA

Who have over the population of Belgium did
 Hector F. Browning
 Mary Browning
 no answer

PRODUCTES INSUPERABLES DE BELLESA
DEL **DR. FLEMING**
PARÍS — NOVA YORK

Arriba l'hivern

i de tornada a la ciutat, s'ha de pensar en proveir el
tocador, d'allò oblidat durant l'estiu.

Tres productes en què s'ha de pensar immediatament:

LAIT EPHELIDES

(CURA PIGUES)

per a treure les pigues i taques de la pell produïdes moltes vegades pel sol.

EAU ENCHANTÉ

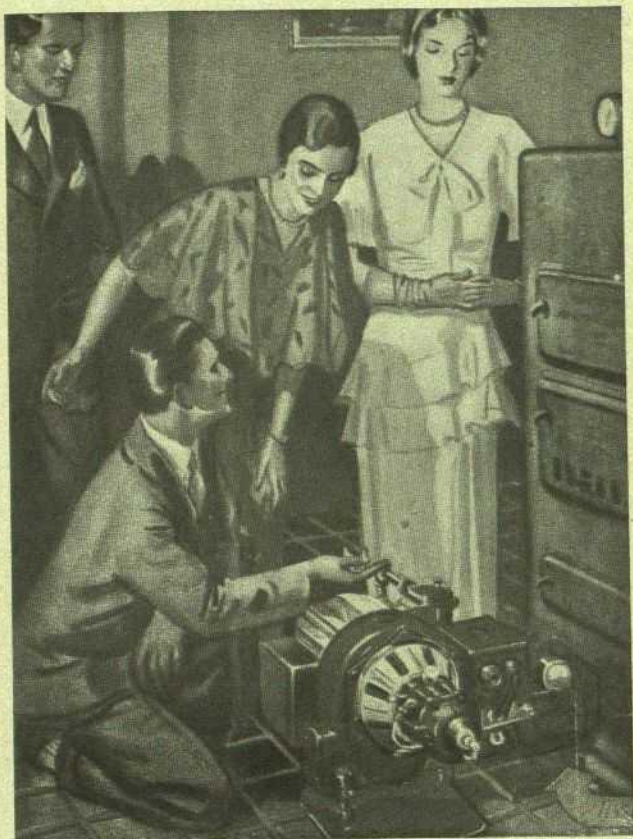
per a suavisar i avellutar la pell resseca pels dies passats al camp.

LOCIÓ SAMSON

Remei radical contra la caspa i caiguda del cabell. Únic que a la primera aplicació fa conèixer els seus efectes de destrucció de la caspa.

Aquests productes, com tots els del **Dr. FLEMING**, de Nova York, immillorables pels seus excel·lents resultats, són completament inofensius i no perjudiquen en el més mínim.

De venda en les principals Perfumeries i a la PERFUMERIA IDEAL
Corts, 648, entresol - Telèfon 13455 - Barcelona : Demani prospecte

— Fes com nosaltres. Afegeix a la caldera de la teva instal·lació un Cremador d'Olis Pesats OIL-O-MATIC. Sols aleshores podràs dir que tens la llar amb veritable confort.

Cremador d'Olis Pesats

**WILLIAMS
OIL-O-MATIC
HEATING**

Supressió de control manual
Funcionament automàtic
Temperatura constant

Sol·liciti literatura i referències als
AGENTS EXCLUSIUS

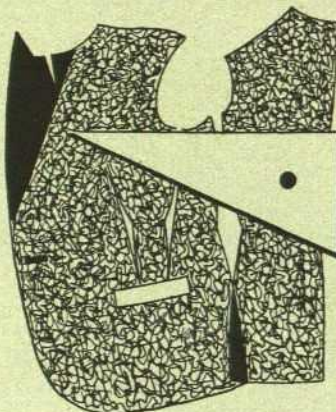
EREBUS
S.A

Av. del Marquès
d'Argentera, 27

BARCELONA

Apartat 325
Telèfon 24670

albert
«sastre»
petayo 44

a.masallach
es l'artista capilar
de tota dona elegant

88 RAMBLA DE CATALUNYA
(Xamfrà Mallorca) Telèfon 73962

ondulacions
permanents
masatges
tintures
postissos
manicures

SILVER

Radio

VIVOMIR

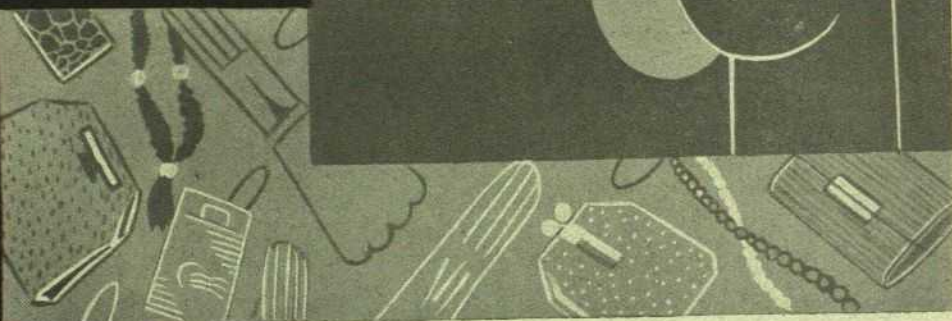

CORTS, 620
(DAVANT EL COLISEUM)
BARCELONA

ALCALÀ, 67
(TOCANT A CIBELES)
MADRID

PERFUMERIA
MARROQUINERIA
DIELES

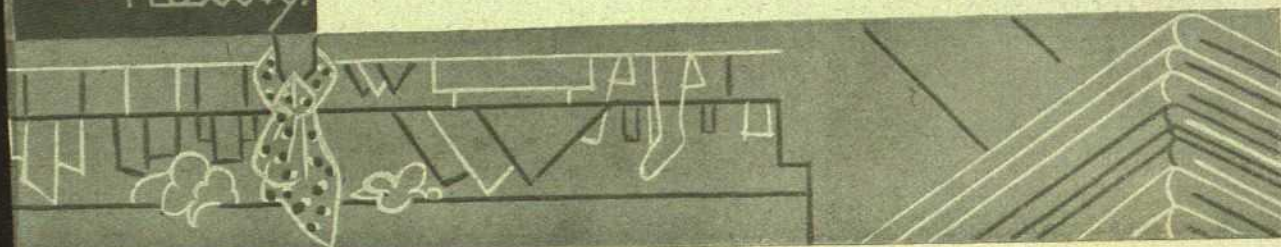

SOMBREROS
GUANTES
BOLSOS
SUETERS
TEJIDOS
SEDAS
MEDIAS
ETC.

J. MARTÍ MARTÍ'S

PASEO DE GRACIA 27
BARCELONA

**¡DINAMICO!
¡EL NUEVO!**

ERSKINE

Más fuerza por kilo de peso que cualquier otro coche de su precio

AGENCIA STUDEBAKER C. VALENCIA 295

DISTINCTION

CREATION DE
CALLISTE
PARFUMEUR DE L'ELITE

NICE

PARIS

LONDRES

De venda a les principals perfumeries
Concessionari per a Espanya: J. IDANTE: R. St. Antoni, 35, Barcelona

COMAS,

SOMBRERERIA

SABATERIA

CAMISERIA

SASTRERIA

Corbates

Passeig de Gracia 2
Ronda Sant Pere 1

Especialitat
en articles
per a
senyor

*du
Corset
Elegant*

Faixas de Goma
Cintures
Sostens
Ventres
Cotilles
Faixes per
Aprimar

Av. Portal de l'Àngel, 7
(xamfrà Canuda)
Telèf. 18644

Visiteu:

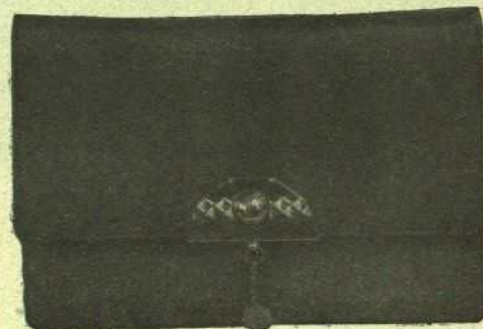
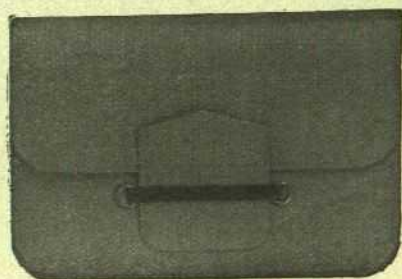
Mallafre
SASTRE

Ronda de Sant Pere, 24, principal,

i el segell de la
vostra perso-
nalitat quedarà
reflexat en la
distinció dels
vostres vestits

LLORENS

MONEDERS

VALENCIA, 213

APÒSIT FEMENÍ "MADAMEX"

EL MÉS CÒMODE DE PORTAR

EL MÉS FÀCIL DE LLENÇAR

DEMANEU-LO A TOT ARREU, I EN DEMANAR-LO
DIGUEU SOLAMENT: UNA CAPSA DE "MADAMEX"

NOMÉS VAL PTES. 3,50 CAPSA

Rambla
de Catalunya, 24°
(entre Corts Catalanes i Diputació)
Telèfon 21343

FAIXES
SOSTENIDORS
COTILLES
ESPATLLERES
MITGES

TOT DE CAUTXULINA
PER A APRIMAR
I VESTIR A LA MODA

PATENT 95.991

MAGAZINE CATALA

Preu: Exemplar, 1'50 ptes.

D'ACI O D'ALLA

DIRECTOR CARLES SOLDEVILA

sumari

	Pàgines
Portada, per <i>Ramon Cammany</i> . (Col·lecció Benet).	
Greta Garbo.	364
Heroisme en família, per <i>Domènec Guansé</i>	365
Anecdotari marítim, per <i>José M.ª Lasaosa-Dilla</i>	366-367-368
L'amic de les lleis, per <i>Georges Courteline</i>	369-370-372
L'hivern té la seva bellesa.	371
Ventalls, per <i>Lola Cos Roget</i>	373
La naixença i la mort del creador de l'«Eneida», per <i>M. F.</i>	374-375
La festa major de Santa Bàrbara de Califòrnia, per <i>J. Carner-Ribalta</i>	376-377
Lletra de París, per <i>Adolphe de Falgairolle</i>	378-379
Un interior d'estil xinès, per <i>P. de l'A.</i>	380

	Pàgines
Converses femenines, per <i>Myrurgia</i>	381
Dues col·leccions particulars, per <i>Corall</i>	382-383
Films, per <i>Feront Moragues</i>	384
Ruth Hanak.	385
La força del record, per <i>Tomàs Roig i Llop</i>	386-386
Les línies de la moda masculina que regiran durant l'hivern 1930, per <i>Santiago Comas</i>	388
La mar i els homes, per <i>Josep Miracle</i>	389
Joan Busquets, moblista i decorador.	390
Rostres catalans al «Prado», per <i>Guillem Díaz Plaja</i>	391
Una exposició d'arts decoratives, per <i>Ramon Rigol</i>	392-393
Una pàgina del nostre àlbum.	394

GRAVATS DE J. M. LLOVET

ABONAMENT:

BARCELONA: ANY, 15 PTES.	BARCELONA: SEMESTRE, 8 PTES.
FORA: » 16 »	FORA: » 8'50 »
AMÈRICA » 18 »	BARCELONA. TRIMESTRE, 4 »
ESTRANGER » 22 »	FORA: » 4'50 »

NOVEMBRE 1930 — NÚM. 155 — VOL. XIX

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

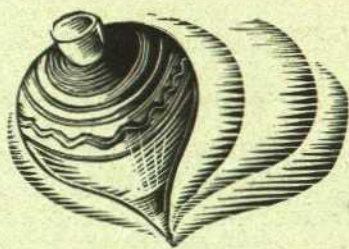
LLIBRERIA CATALÒNIA

PLAÇA DE CATALUNYA, 17 — TELÈFON 12456

GRETA GARBO

Aquesta escandinava rossa i enigmàtica és a hores d'ara la dona més famosa del món. N'hi ha d'altres, en el regne del cinema, que tenen més talent dramàtic — Lillian Gish — més bellesa — Corinne Griffith — més vitalitat — Glòria Swanson — més candor — Mary Pickford... Però ella és el misteri de la feminitat torbadora

AQUAREL·LES DEL TEMPS

HEROISME EN FAMÍLIA

PER DOMÈNEC GUANSÉ

L'arribada de Blanco Alberich en el seu frèvol balandre, ha produït admiració en tot Catalunya i al mateix temps un moviment d'orgull i d'alegria. «L'ànima catalana — ens hem dit — és encara capaç dels més desinteressats heroismes. Tenim homes del mateix tremp que qualsevol gran potència».

Passat, però, aquest moviment espontani de joia, dintre de molts catalans s'ha alçat un sentiment de protesta. Molts no se l'hauran formulat clarament. Altres, però, l'han expressat amb tota contundència: «Que Blanco Alberich — diuen — s'hagi jugat la vida pel fet de realitzar una gesta difícil, és tan admirable com vulgueu; però que hagi exposat també la vida dels seus: de la seva muller, de la seva filleta, una tendra nena de set anys, és revoltant».

Revoltant?... Potser simplement és encara una prova més de coratge, de confiança en un mateix, fins de responsabilitat. Fet i fet val més posar en els nostres heroismes tot el pes de la família, que desentendre-se'n o abandonar-la per seguir — com ai las, fan tants compatriotes! — els impulsos més enlairats o més vils de la nostra ànima. Altra ment això és el que fa que Blanco Alberich sigui alguna cosa més que un Alain Gerbault català, això és el que fa més personal la seva gesta, el que la fa més dramàtica, més patètica, més apassionant.

Sigui com sigui, però, gosaré afirmar que si Catalunya necessitava avui algun exemple estimulante de decisió i d'energia, cap ens pot semblar millor que el de Blanco Alberich oferint al destí no solament el seu coll, ans sotmetent-s'hi amb la seva llar encesa. I que això per què?... Perquè precisament a Catalunya la llar avui és el que més ens entrebanca; perquè la llar, la família, és molt sovint per als catalans la justificació i fins l'excusa de moltes covardies. El pa de la família, el benestar de la família, ¡quants somnis no eixala cada dia! Tota iniciativa arriscada, tota aventura per generosa, per idealista que sigui, fins un professionalisme liberal una mica atzarós són frenats des dels fons de la llar. Enlloc de trobar un exemple i una força en les sagrades cendres, per

complir amb els més nobles destins, per seguir les vocacions més enlairades, hi trobem un motiu de desencantament anticipat, un motiu de feblesa. Totes les veus femenines que remoreixen entorn de la llar conspiren a llevar-nos les cabòries, els neguits, els impulsos idealistes, tot esperit de joc i d'aventura.

El fetitxisme romàntic per la dona ha exagerat molt la influència de l'element femení damunt de les idees i de l'atmosfera especial en què la societat de cada època i de cada país es descabdella. Les dones no són, certament, fades i vampiresses. Ni el seu alè ens ha deixat encisats en el bressol, ni ens xuclen l'ànima a l'alcova. Però més exagera encara el senyor Canons quan afirma que l'home és qui mana i qui ha de manar, que la dona és un objecte de la seva propietat i que no ha de fer ni fa altra cosa que allò que l'home vol. ¡Pobre senyor Canons, ninotet rampellut que ignora que els seus rampells són moltes vegades les reaccions d'uns ressorts que una dona més intel·ligent que no pas ell maneja a gust d'ella! El cert és que hi ha una influència recíproca entre la societat i la dona. Nosaltres hem volgut que les nostres dones fossin casolanes, com més casolanes millor. Doncs, bé: ella ha acabat per saturar de casolanisme el nostre viure. Ha fet que tots els nostres gustos fossin casolans. D'ací que avui la comoditat sigui la nostra divisa; una comoditat sense preocupacions, una comoditat que ni comporta una estètica, que ni exigeix un confort; una comoditat, diríem, en mànigues de camisa. Volem que allí on anem, ens hi trobem com a cal sogre, o no hi anem.

Els nostres avis van creure que la instrucció era inútil i fins més aviat perjudicial per a la dona. Els nostres pares no han anat tan lluny, però l'han privat, tant com han pogut, de l'alcohol excitant de la lectura. ¿Ens ha de sobtar, doncs, que elles reaccionin avui, per la seva banda, contra tot allò que pot excitar la nostra imaginació? ¿Ens ha de sobtar que l'esperit o la intel·ligència, el gust per l'aventura no la subjuguin gaire?

Li hem ensenyat a creure que tot i que tothom conspira contra el seu honor, contra la seva virtut. Hem volgut posar tot de defenses a una feblesa que ens complaem a fomentar. Ella ha vist pertot el perill, pertot la feblesa. ¿Què té d'estrany, doncs, que ara ella ens vulgui defensar dels mateixos fantasmes que nosaltres hem creat?

Avui, certament, moltes coses són canviades. Altres comencen a canviar. Però tot canvia més en l'escorça que en la profunditat. Tolerem a la dona una major llibertat, però a condició que aquesta llibertat sigui esmerçada només en coses frívols. L'home conserva el concepte ancestral de la inutilitat de la dona. Ella, el concepte de la seva feblesa.

¿No serà per això que si avui tenim un heroi, aquest heroi ens ve de fora? ¿Podríem afirmar que Blanco Alberich hauria acomplert igualment la seva gesta, si no s'hagués mogut mai del nostre ambient?

El seu exemple, però, ens dóna el remei per reaccionar contra el nostre casolanisme. Associem, com ell, la dona a les nostres empreses. No tinguem por de fer-la participar de les nostres angoixes, dels nostres perills. Fet i fet elles ens estimaran més si comprenen les dificultats i el valor dels nostres èxits. Les trobarem més amatents si comprenen tota l'amargor, tot l'esforç dolorós que hi ha en els nostres fracassos. La vida serà per a elles, aleshores, potser una mica més dura, però sentiran també més el gust de la vida. ¿I no és per sentir-ne el seu gust àcid i dolç, que hem vingut a aquest món?... Qui mai no ha sofert no ha viscut plenament. Que viure importa poc. El cas és viure amb grandesa, expremment totes les possibilitats dels nostres múscles, de la nostra intel·ligència i del nostre cor.

Però si encara per malentesa gentilesa vacil·lem a associar-les a les nostres empreses; si vacil·lem a llençar-nos nosaltres mateixos a qualsevol aventura generosa per por de torbar la seva tranquil·litat seràfica, pensem en els nostres fills. Pensem que només hi haurà fills forts i ardits quan hi hagi mares coratjoses.

ANECDOTARI MARITIM

PER JOSÉ M.ª LASAOSA-DILLA

No he escrit mai en català d'una manera pública com ara ho faig, però de tant d'estar a Catalunya i de tant viure entre catalans ja en sóc un xic i sento i penso una mica com aquest poble gloriós; no faig com certa gent que fa anys i anys que viuen a aquesta terra i no saben català ni — cosa pitjor — el volen aprendre; jo penso que és el que faria aquesta mena de gent si els enviessin a Alemanya, l'Alemanya inconfusible de mots quilomètrics.

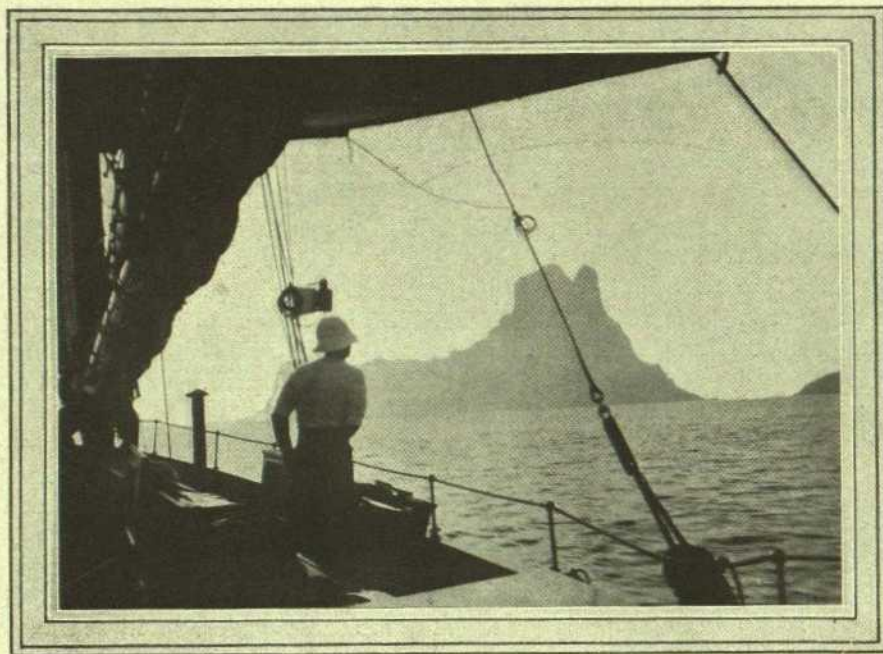
Dies ha vaig trobar al meu amic Carles Soldevila, que coneix bé les meves aficions nàutiques, i va dir-me: «Lasaosa, faci'm alguna cosa de balandres i de mar». Feble de mi li ho vaig prometre. Ara bé, posat a escriure, no se m'acut res de balandres i tinc, en lloc de parlar d'embarcacions, un gran desig de parlar dels homes que hi naveguen i d'alguns detalls pintorescos de llurs caràcters.

Una nit érem a la «Punyalada» (la «Punyalada» és un cafè restaurant, completament pacífic i sense res que justifiqui aquest nom agressiu i *montmartrenc*); hi havia entre altres, en Manuel Bosch que defensava, amb la força d'un home que ha vitatjat molt i bé, que el frac no s'adeia amb el parlar català. Gairebé tots els presents eren catalans i aquesta rotunda afirmació, els va ferir en aquella íntima aspiració a l'elegància i a la senyoria que té tot català. Manuel Bosch amb la mateixa habilitat d'home de món va donar els seus arguments que varen convèncer molt relativament l'auditori. Després jo que aspiro a ésser un altre home de món, vaig proposar a en Bosch que ens n'anéssim, i tots dos Passeig de Gràcia avall vàrem parlar d'altres coses; d'un discurs que ell va fer a Cannes amb el seu correcte francès, amb ocasió del començament d'unes regates que hem fet aquest estiu a Eivissa i a l'Àfrica uns quants amics de bona fe.

En aquest discurs en Bosch va fer una cosa molt lluïda a base de compondre la senyera francesa amb el blau de la *côte d'azur*, el blanc d'Alger i el vermell de la

costa catalana; això li va quedar força bé, dit en francès pur i amb una copa als dits.

Ens en vàrem anar a l'escullera del port així que veiérem arribar alguns vaixells francesos que prenen part a les regates; vàrem parlar encara de la poca afició que hi ha en el nostre país per les coses del mar, vàrem veure la lluna, els núvols i ens en vàrem anar a dormir una mica fatigats del passeig i d'haver barrejat tantes idees.

La illa de Vedra que sorgeix tot d'una, al sud d'Eivissa, com una aparició vagneriana

Fa pocs dies, parlava d'aquestes regates i en aquesta mateixa revista, un senyor molt pintoresc que es diu «Corredisses». Aquest senyor va venir a les regates amb un uniforme blanc i una gorra alta amb galons i escuts que el convertien talment en un general japonès del temps de la guerra amb Rússia. En «Corredisses», no obstant el seu uniforme, anava de passatger al vaixell d'en Ventosa i Calvell, comanat per en Roure, que és un senyor petit amb una barbeta blanca i que a bord exercia una tirania sobre tothom, fins sobre els fills d'en Ventosa i sobre en Maier, el campió de tennis, que també hi era.

El primer port que vàrem tocar va ésser Eivissa; allí varen arribar força vaixells entre francesos i espanyols.

Una tarda érem al moll d'Eivissa asseguts en unes cadires de palla — que va portar del Maricel en Torrescasana — en Baroja el pintor, que deia que els colors

que veia, i en veia molts, els guardava per pintar després, encara que crec que on els guardava era dins d'una boina que duia en un *alarde* de vasquisme i del que en feia una orgullosa ostentació; hi havia en Poirer un altre pintor francès que és propietari d'una casa de modes molt anomenada a París i que es vestia d'una manera una mica estrambòtica potser per fer-se un xic d'autoreclam; hi havia en Torrescasana, que és

el capità del Maricel, que té un repertori de xistos i contes que els guarda dins la panxa de pera i els treu embolicats amb els núvols de fum de la seva pipa que xucla i mastega; hi havia en Falgairolle, un escriptor i crític francès, que no feia més que prendre notes, treure fotografies de les coses més inverosímils i que duu una barba que ell diu que és com la d'Alfred de Musset, però que nosaltres sostenim elevant-lo a una categoria divina: que sembla el Sagrat Cor de Jesús; hi havia dos o tres més i en Roviralta, l'amo del Maricel. Roviralta és un home que ha perdut aquella línia fisiològica que cal al seu es-

perit, que porta unes ulleres quadrades com un plànol de l'eixample, que els pèls de la seva calba incipient li han fugit de tant treure's idees del cap.

Roviralta és president del Reial Club Nàutic de Barcelona que organitzava amb els francesos aquestes regates, president del Rotary i moltes més coses importants.

Doncs bé; tots érem asseguts plàcidament una tarda tèbia, dolça i suau al moll d'Eivissa; els vaixells que havien fet la cursa s'estaven amarrats al moll tots en rengle mentre tota la gent d'Eivissa hi passejava per veure aquest bell espectacle.

En Roviralta va treure's d'entremig de paquets de cigars i diverses coses absurdes de què en té les butxaques plenes, un llibret, un llibret amb unes tapes vermelles i lletres daurades que deia: «Diari de bord». En Roviralta va obrir aquest llibre i va llegir el següent:

«28 juny 192..

Hem deixat el port de... a la matinada amb vent fresc del sud-est — rumb sud. —

El balandre «Concha», propietat del Sr. M. Sans, amb totes les veles inflades

Al migdia hem fet una singladura de 23 milles d'excel·lent navegació.

El capità ha fet amb el sextant l'observació solar per a determinar la situació del vaixell, però un esdeveniment sensacional i esgarriós ha estat a punt de perdre el vaixell i totes les vides a ell confiades.

El capità davant d'una carta geogràfica, ha fet números d'una manera copiosa, després d'haver vist el sol a través d'una ullereta petita que té el sextant, amb uns vidres de colors i aquests números han dut un resultat, i aquest resultat ha estat transportat a la carta que té davant el capficat capità. La punta del llapis marca la intersecció d'unes ratlles que és el resultat obtingut i és infal·liblement allà on el vaixell es troba.

La tripulació rodeja al capficat capità, per a comprovar el resultat d'aquesta meravellosa experiència nàutica i un d'ells que és en Ribalta, home de molt bona vista afegeix sota la punta del llapis que tremola: «Villarejo, provincia de Cuenca 1200 metros de altitud sobre el nivel del mar».

Una esgarriança de mort acull aquestes paraules i tothom surt a coberta per a comprovar aquest fet inospitat i espantós.

El vaixell navega airós al mig del Mediterrani ancestral i gloriós, testimoni d'aquesta catàstrofe.

El capità ha tornat a fer uns números i el segon

resultat ha fet que el vaixell fos almenys al seu natural i líquid element per tranquil·litat de la tripulació i bé de la nàutica.

Nota. El capità és aragonès i diu que a l'Aragó hi havia mar a l'època del ren».

Com que aquesta lectura ha produït una mica de barrila, en Poirot ens ha relatat que un amic seu, també capità de vaixell a Marsella i que per cert es deia Màrius, deia als seus oficials davant de la carta en una situació crítica: — Si aquest punt que hi ha a aquí és una illa, estem salvats; ara, si és una deixalla de mosca estem perduts».

En Màrius era un vident i en Poirot tancant una mica els ulls fa trepidar la seva panxa en un somriure convulsiu que sembla que vagi dins d'una tartana.

Vàrem estar a Eivissa tres o quatre dies i després vàrem anar en cursa a Alger. A Alger feia calor i entre el sol i els discursos que ens varen clavar els francesos ens vam quedar una mica aixafats.

A en «Corredisses», que duia sempre l'uniforme el saludaven el soldats creient-se que era un almirall.

A Alger hi ha un barri moro molt pintoresc i que té

El yawl «Slec» dels senyors Fuster-Fabra i Bofill que va prendre part en el creuer Barcelona Eivissa, guanyant-hi el primer premi absolut dins la seva categoria. Aquest yawl és un dels més ràpids d'Espanya i acredita la perícia no sols dels seus tripulants, sinó dels arsenals anglesos que el varen construir

un caràcter de raça completament rebel i despectiu per la civilització francesa.

Un matí vàrem anar amb en Falgairolle per visitar una mesquita i ens van fer treure les sabates a la porta i deixar-les; les vàrem deixar amb la inquietud de no trobar-les a la sortida; en canvi no ens varen dir de treure'ns el capell; en Falgairolle li va semblar que aquest costum dels moros és més net i més racional que el nostre, perquè com que els moros s'ajeu per terra per a llurs oracions, no embruten amb les sabates els tapissos on posen els llavis, i jo no sabia dir, la veritat, si hom hi guanya gaire des del punt de l'higiene o de la simple netedat amb què hi posin els peus nus.

La tornada a Alger va ésser una mica moguda i com que fèiem camí cap a Mallorca i la mar es movia força, vàrem voler

prendre l'altura del sol amb el sextant a bord del «Concha» on nosaltres viatjàvem, però el record del que havia llegit en Roviralta va aixecar grans protestes per no voler reproduir aquell perillós experiment.

Llavors en Sans qui comanava el seu vaixell «Concha» va decidir fer la navegació pel racional i segur procediment de l'olfacte, que va coronar l'èxit tot d'un plegat, quan vàrem sentir imperceptiblement aquella oloreta de sobressada que ha donat més nom a l'illa que tota la història general d'en Jaume el Conqueridor.

Quan vàrem ésser a Palma vàrem anar a Pollensa i vàrem trobar-hi l'«Slec» d'en Fuster i en Fuster a sobre, amb les mans a la butxaca; a sobre de l'«Slec» hi havia també en Dihel, propietari de l'esplèndid hotel Formentor i en Romagè, un pintor

argentí que viu a París, el qual ens va invitar a firmar dins d'un àlbum luxós on vàrem deixar la nostra firma tímidament a sota de la d'un bisbe i al costat de la d'una ballarina.

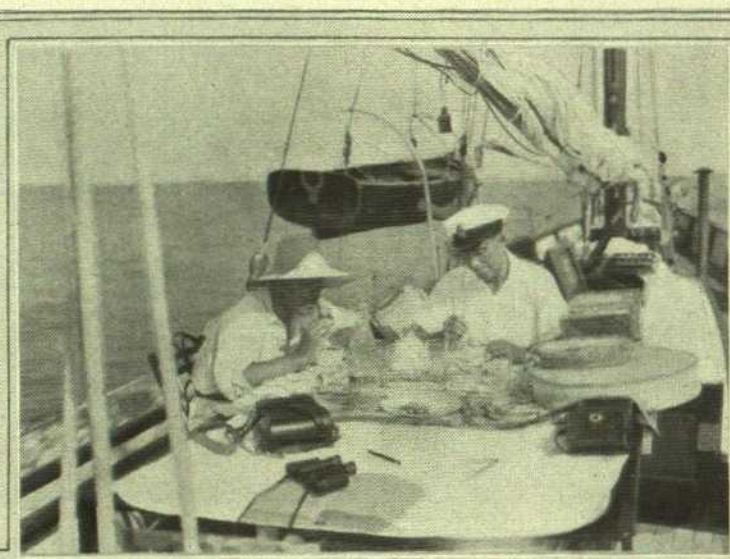
En aquell punt va arribar l'Anglada Camarasa que és un home que pinta molt bé, definitivament bé i que es deixa les celles. A casa seva, on vàrem anar, l'Anglada ens va ensenyar quadros que varen deixar espantats els francesos; vàrem anar tots a menjar a l'hotel d'en Dihel amb gran content de molts i satisfacció d'en Roviralta que ens va clavar un altre discurs líric-humorístic.

Com que en Roviralta, ultra la panxa, la calba, les ulleres i els discursos líric-humorístics, és un dictador, cada dia feia

(Segueix a la pàgina 396)

Com voleu que el vaixell s'aparti del seu rumb? Tres capitans s'ocupen del timó

El dinar a bord, a la sortida de Palma

La tripulació del «Concha» saludant a la vista de Barcelona

Un grup a la coberta de l'«Slec»

Els senyors Sans, Arquer i Llanusa en plena feina marinera

L'AMIC DE LES LLEIS

PER GEORGES COURTELINE

Em plauen i admiro a més no dir tots aquells que, per llur esperit d'oportunitat i els sols recursos de llur enginy, dominen la niciesa de les coses i la maldat dels homes. Després d'haver-los vist a través una cortina de llàgrimes d'indignació, reverencio aquells que tracten en va de reivindicar llur dret — aquell dret que pel sol fet d'ésser llur dret incontestable, de les cent vegades noranta-nou, la Llei sense esperit, enemiga declarada dels homes de bona voluntat es nega a reconèixer-los — veure'ls obrir de pinta en ample, sobre l'invulnerable territori de les abominacions legals, portes que ningú no arribaria a sospitar. Si, és un bell espectacle aquell de les gents de bé calumniades, cansades de servir de joguina, que acaben per disfressar-se de bergant per tal de tenir el dret de llur banda i fer ús de la mala fe a fi d'obtenir allò que no han aconseguit apel·lant la raó que els assistia.

(Curioses paraules preliminars que va escriure l'autor com explicació d'aquests breus episodis còmics).

EL BITLLET ESQUINÇAT

ESCENA I

Plaça de la Bastilla, a principi de trajecte de la línia de tramvies «Place Blanche-Boulevard Richard-Lenoir». El tramvia és a punt de marxar. Dempués a la plataforma, l'inspector va cridant els nombres de torn.

L'INSPECTOR.—Cinquanta-vuit!... Cinquanta-nou!... Seixanta!... Seixanta-u!

LA BRIGE, que té el seixanta-u, acostant-se.—Acabo de baixar del tramvia de la Porte-Rapp. Duc bitllet combinat, però l'he esquinçat sense voler. Vet ací els dos trossos. Així i tot, ¿és vàlid aquest bitllet?

L'inspector no diu ni sí ni no. Limita la resposta a un moviment negatiu, absolutament imperceptible, de la seva gorra brodada d'argent. És, en efecte, un personatge considerable que deu únicament a la superioritat de la seva rara intel·ligència, l'alta situació que ocupa en la vida. Es sap fill de les seves obres; és coratjós i no perd l'esma, qualitats que l'enorgulleixen d'allò més i que el duen a tractar amb un cert desdeny els infeliços que llur humil condició els obliga a agafar el tramvia.

L'INSPECTOR.—Seixanta-dos!... Seixanta-tres!... Seixanta-quatre!... Seixanta-cinc!...

LA BRIGE, creient que no l'ha entès.—Mireu; jo tinc el seixanta-u, però, com ja us he dit, m'ha passat que en baixar del tramvia de la Porte-Rapp, he caigut de cames enlaire i el bitllet se m'ha esquinçat als dits. ¿És vàlid, esquinçat i tot?

L'INSPECTOR, que aquesta vegada ni es rebaixa a brandar la testa.—Seixanta-sis!... Seixanta-set!... Seixanta-vuit!... Seixanta-nou!...

LA BRIGE.—Perdoneu: ¿És que sou sord, babau o idiota?

L'INSPECTOR.—Què dieu?

LA BRIGE.—Dic: «¿És que sou sord, babau o idiota?»

L'INSPECTOR.—Què us passa, ara? A veure si us hauré d'ensenyar de «mòdos»!

LA BRIGE.—Primerament n'hauréu d'anar a aprendre. Per dues vegades us pregunto si aquest bitllet esquinçat encara pot servir o no.

L'INSPECTOR, amb una mena de lla-druc.—No! No pot servir!!!

LA BRIGE.—M'ho hauréu pogut dir de seguida. ¿I a què ve que no pugui servir? Els dos trossos són ben bons.

L'INSPECTOR, espiritual.—Mengeu's-els, si són tan bons. (Riu. Pausa.) I bé? Què?... ¿Us estareu una hora aquí amb el vostre bitllet combinat?... Us repetixo que no val res!

LA BRIGE.—No val perquè no volem. No sou condescendent, vet-ho aquí. ¿Quin gust hi trobeu, a veure, a fer-me amollar trenta cèntims inútilment?

L'INSPECTOR.—No es tracta d'això, home. Voleu pujar i pagar?

LA BRIGE.—...I fixe'u-vos bé, si us plau, que cadascun dels dos trossos d'aquest bitllet esquinçat és absolutament intacte, que ajuntant les dues meitats formen un tot perfecte, timbrat a la data d'avui i amb els colors reglamentaris...

L'INSPECTOR, que no vol discutir més.—Setanta!... Setanta-u!... Setanta-dos!

LA BRIGE.—Prou; ja pagaré.

L'INSPECTOR.—Us heu decidit? Gràcies a Déu!

(La Brige s'enfila a l'imperial i s'asseu. El tramvia arrenca. Passen dos minuts.)

ESCENA II

EL COBRADOR, apareixent bruscament tot d'una.—¿A qui li manca bitllet, senyors?

LA BRIGE, que s'ha tret de la butxaca una cartera abarrotada de bitllets de banc, en treu un i el presenta.—Cobreu.

EL COBRADOR.—¿Què redimontri em doneu?

LA BRIGE.—Un bitllet de mil.

EL COBRADOR.—De mil!... ¿I què voleu que en faci?

LA BRIGE.—Torneu-me el canvi.

EL COBRADOR.—No en tinc per tant.

LA BRIGE.—Em sap molt de greu... (Pausa.) Jo sí.

EL COBRADOR.—Dueu cèntims?

LA BRIGE.—Ja ho crec!... Fins al punt que en semblo cosit. Mireu! (Donant-se copets a l'armilla.) ¿No sentiu la joiosa cançó del metall en les meves butxaques? Diguen: ¿faig cara de dur sobre meu esquadrans de mules enjoiades de picarols? Ah! la veu harmoniosa de les peces de deu cèntims!... ¿No és la més dolça del món?

EL COBRADOR, empipat.—¿Que pagareu, d'una vegada?

LA BRIGE.—Fóra el darrer dels homes si pretengués ocupar, damunt l'imperial d'un tramvia, un seient del qual no pagués l'import. (Somrient.) Amic meu, ací van cinquanta llusos; ¿els voleu o no?

EL COBRADOR.—¿Com voleu que us ho digui? No tinc canvi.

LA BRIGE.—Aneu-ne a cercar.

EL COBRADOR.—Què us heu pensat? ¿Que potser hem de canviar l'itinerari del cotxe i passar pel Banc de França?

LA BRIGE.—Passeu per allà on us plagui; però que jo us doni una sola de les innombrables monedes que canten a les meves butxaques, és una esperança que fareu santament d'abandonar.

EL COBRADOR.—Aleshores...

LA BRIGE.—Perdoneu. ¿Els reglaments en vigor diuen que he de pagar el meu lloc en moneda determinada?

EL COBRADOR.—No es tracta d'això, i a més, que tant se me'n dona... Sou un viatger sense diners; ja us avisaré a la propera oficina, boulevard des Filles-du-Calvaire.

LA BRIGE.—No cal.

EL COBRADOR.—Per què no cal?

LA BRIGE.—Per què? Perquè baixo aquí. Voleu fer parar, si us plau?

EL COBRADOR.—Ah, no baixareu pas.

LA BRIGE.—Baixaré, al contrari; baixaré ara mateix, vist que no hi ha cap llei ni cap profeta que s'oposin a què un viatger baixi del tramvia quan li vingui de gust de baixar. Poso les persones presents per testimonis, i si convé cridaré els senyors guàrdies de seguretat.

EL COBRADOR.—Apa, pagueu.

LA BRIGE.—Sempre dieu el mateix. Per tercera vegada: ¿em podeu donar canvi d'un bitllet de mil francs?

EL COBRADOR.—No.

LA BRIGE.—Bé, doncs... (S'aixeca.)

EL COBRADOR.—Per l'amor de Déu, volem fer el favor de no moure-us?

LA BRIGE.—Amic meu, sóc un home molt rebò, però no s'hi val a abusar. Si teniu la desgràcia de barrar-me el camí, us agafo per les calces i us llanço a la calçada per damunt d'aquesta barana. Em volem deixar passar?

EL COBRADOR, envaït de cop i volta pels millors sentiments.—Al capdavant, crec molt bé que un bitllet esquincat és, fins a cert punt, vàlid. El del senyor no és pas gens dolent... i si el senyor, amb la millor bona voluntat del món, no pot lliurar trenta cèntims a un pobre diable com jo, volgués fer el favor de venir fins al boulevard des Filles-du-Calvaire...

EL MAL COTXER

LA BRIGE, amb el rellotge als dits.—Manquen vint minuts per les sis. El tren de Vincennes surt a les sis menys deu. Afanyem-nos a prendre un cotxe. (Veu un cotxe buit, li fa senyal i el cotxe el fa arrambar a la vorera. La Brige hi puja.) A l'estació de Vincennes!

EL COTXER, al qual algunes diligències personals reclamen pel cantó de Montmartre.—A l'estació de Vincennes? No hi ha res a fer.

LA BRIGE.—¿Com, que no hi ha res a fer?

EL COTXER.—No. Vaig a retirar.

LA BRIGE.—Perfectament. ¿Voleu fer el favor d'arrencar? Els cotxers són extraordinaris: encara es creuen que som en temps de l'Exposició.

EL COTXER.—Us he dit que vaig a retirar.

LA BRIGE.—Retirareu quan m'haureu dut a l'estació. Un cotxe que ha acabat el servei no deu estar pas aturat a la via pública, ni acudir quan se'l crida. Conec els reglaments. En marxa, au! I al trot!

EL COTXER, atrapat.—Està bé.

(Fa petar el fuet. El cotxe es posa en moviment; però el cavall, mantingut sàviament a ratlla, llisca per l'asfalt a pas de cargol.)

LA BRIGE, al cap de poc.—Més de pressa, cotxe, si us plau. He d'agafar el tren a les sis menys deu.

EL COTXER.—El cavall està cansadíssim.

LA BRIGE.—No feu el ximple. En teniu per sis minuts, a tot estirar, per

poca voluntat que hi poseu. Sinó que al pas que aneu en teniu ben bé per tres quarts.

EL COTXER.—Vaig al pas que puc.

LA BRIGE.—No ho digueu, home; ho feu a dretes per fer-me la llesca. Siguen raonable, cotxe; una mica d'ansia, vau! Si em feu perdre el tren no responc de les vostres cames.

EL COTXER, taral·lejant.—

Nosaltres som els guardes
municipals;
duem escarapelles
monumentals.

LA BRIGE.—Ah, de veres? De manera que sou guarda municipal?... Bé, home, molt bé; si sabéssiu la propina que penso donar-vos, faríeu uns ulls tan grossos que mai més no us sortirien musols. I ara, feu-me perdre el tren; feu-me perdre el tren de les sis menys deu, i ja veureu quina altra mena de propina us espera.

(Silenci menyspreant del cotxe, el qual, a còpia de prodigis d'habilitat, sap trobar la manera de moderar, encara, el pas del cavall. A aquest pas, s'aniria més de pressa a peu! La Brige ha callat. Toquen tres quarts. Després les sis. Després un quart de set. A la fi arriben a l'estació. El cotxe s'atura.)

LA BRIGE, fredament.—A Barrière de Vincennes, cotxe!

EL COTXER, estupefacte.—Com?

LA BRIGE.—Us he dit: «A Barrière de Vincennes.» M'heu fet perdre el tren i em reservo el cotxe.

EL COTXER, congestionat i saltant del cotxe.—Llamp de Déu! ¿Voleu fer el favor de baixar?

LA BRIGE.—Feu-vos càrrec que no sóc una criatura. De la plaça de la Bastilla a la Barrière de Vincennes en teniu per deu minuts si passeu pel Faubourg Saint-Antoine. Siguen una mica menys ximple del que heu estat fins ara i penseu que tots dos tenim interès a enllestir com més aviat millor.

EL COTXER.—Llamp de Déu! Baixeu d'una vegada! (Tot de gent comença a arremolinar-se.)

LA BRIGE, treient el cap per la finestrella.—Un voluntari que tingui l'amabilitat d'anar a cercar un guàrdia! (Silenci i impassibilitat de la gentada. La Brige creu prudent d'arregar la multitud.) Senyors i honorables conciudadans: esteu veient en mi un pobre home empapat del perfecte dret i la millor bona fe, lliurat completament a la malvolença d'una fera tossuda i ridícula. ¿Ningú de vosaltres, deu vegades, vint vegades, cent vegades, no ha estat víctima de la infàmia d'un cotxe de plaça? Aquest és el meu cas. Us juro, senyors, que sóc un home pacífic, enemic de discussions i d'imbecils picabaralles, i digne a més no poder de rebre l'ajut i l'assistència dels honorables conciudadans que m'escolten. Un guàrdia, senyors, un guàrdia!... (Silenci i impassibilitat de la multitud. La Brige reprèn amb to

d'amarguesa:) No s'havia vist mai que a una capital com París hom no trobés solidaritat!

EL COTXER.—Que baixeu o no baixeu? ¿Caldrà que us estronqui els discursos amb un cop de puny a la gorja?

LA BRIGE, amb un somriure eloqüent.—Us aconsello de restar quiet.

EL COTXER.—Cafetera! Lleganyós! Cap de ruc!

LA BRIGE.—Jo tinc el cap de ruc, però vós en teniu l'ànima. I a més, esteu perdent el temps. No baixaré del cotxe fins que els guàrdies m'ho manin.

(Havent fet aquest raonament i no volent saber res més, La Brige es posa ben repapat al fons del cotxe amb l'actitud del senyor que es disposa hibernar. Es treu una cigarreta i l'encén; es treu un diari i el desplega; tot això per a la més gran exasperació del cotxe, el qual infesta l'aire a crits i a insults, sense atrevir-se, però, d'anar a les mans. Passen cinc minuts; després:)

UN GUÀRDIA, acostant-se.—¿Què ha passat aquí?

LA BRIGE.—Gràcies a Déu!... (Exposa el seu cas; però el guàrdia, ben entès, havent de pronunciar-se entre un home honrat i un pillastre, no dubta un sol instant.)

EL GUÀRDIA.—El cotxe té raó, no hi ha dubte. Un cotxe o es pren a l'hora o es pren a la carrera. Aquest l'heu pres a la carrera, oi?

LA BRIGE.—Sí, però...

EL GUÀRDIA.—I us ha fet el servei?

LA BRIGE.—Reconec que...

EL GUÀRDIA.—Aleshores, ¿què dintre reclameu?

EL COTXER, encoratjat.—Està pet! És un borratxo!

LA BRIGE.—A veure, guàrdia, aquest home...

EL COTXER.—Doncs, paguen-me! Porc! Lladre!

LA BRIGE.—Feu callar aquest home, senyor guàrdia. No el sentiu? M'insulta!

EL GUÀRDIA.—Pagueu-li el que li deveu i ja no us insultarà més.

EL COTXER.—Això, això, que pagui!... O aflixeu la mosca o us faig una cara nova!

LA BRIGE, amb molta calma i parsimònia.—Està bé. Ací van tres francs. (Al guàrdia.) I ara que ja he complert amb aquest home, ¿puc fer ús del cotxe, pagant, és clar, l'import d'una segona carrera?

EL GUÀRDIA.—Home!... (Plaguejant.) Si us ve de gust de llençar un franc cinquanta per anar a la Barrière de Vincennes, que és a deu minuts d'ací, esteu en el vostre dret.

LA BRIGE.—Sí?

EL GUÀRDIA.—Absolutament.

LA BRIGE.—És tot el que volia saber. (Cridant.) Cotxe, a Levallois-Perret.

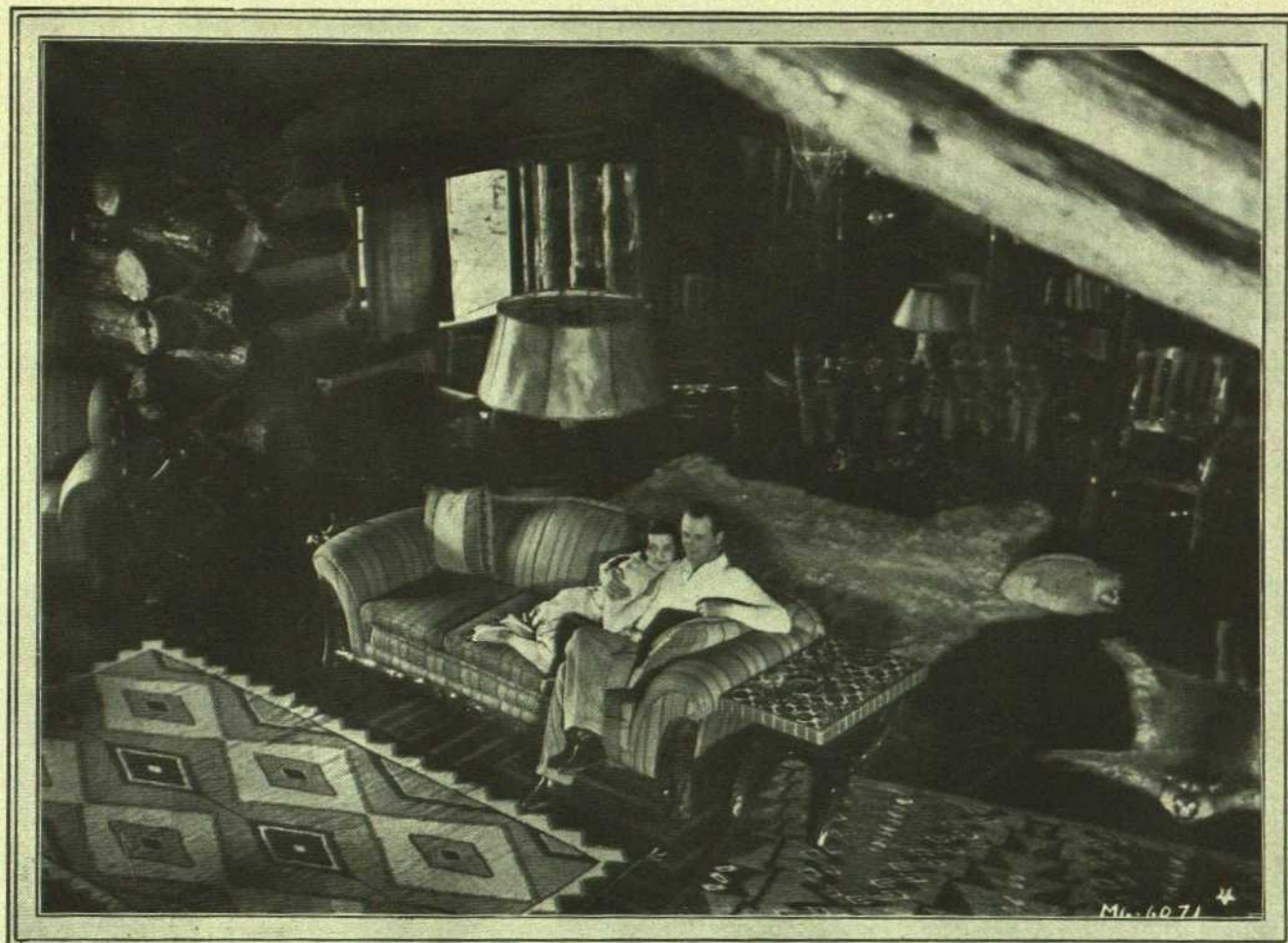
EL COTXER, atònit.—A Levallois!... A Levallois-Perret!...

EL GUÀRDIA, tímidament.—Però... ¿em creia que volíeu anar a la Barrière de Vincennes?...

L'hivern té la seva bellesa

*Un recó de parc, amb la nota sempre patètica
dels arbres que s'aprimen cel amunt — un
cel grisenc — i aigua endins — una aigua mig
glaçada on floten les darreres fulls grogues.*

UNA LLAR PEL·LICULÍSTICA

Reginald Denny amb la seva muller, en el rancho que s'ha construït a la muntanya. Malgrat el seu estil rústic una mica teatral, sembla ben confortable

FURGANT en un calaix, d'aquests que són plens de belles inutilitats que la moda ha retirat de la circulació, han vingut a les meves mans dos ventalls. D'ambre i tela amb lluentins l'un, de barnillatge d'os treballat, talment una finíssima randa i país de paper on hi havia pintades unes dames versallesques, l'altre. Admirant aquest últim, que pertanyé a una meva besàvia, segurament, pensava com malgrat el perfeccionament de la indústria moderna, la gràcia i l'elegància d'aquests ventalls antics no ha estat superada. Ben al contrari: hom diria que aquesta deliciosa penyora femenina viu la seva època de màxima decadència. És cert que veiem algun que altre ventall en el teatre i en festes de nit, però cosa remarcable, gairebé mai les que els usen són dames molt joves.

Jo recordo de petita, a l'estiu principalment, com el ventall femení era un accessori indispensable de tota elegant que s'estimés. Igual a l'església que en els espectacles públics, el tancar i obrir dels ventalls hi creava una remor inconfundible. Vist des de l'anfiteatre, un pati de butaques oferia com un joc més aquell característic plegar i desplegar d'ales. En mans de les noies era un pretext gracios per tota mena de coqueteries. Jo crec, que, realment s'havia arribat a escriure un tractat sobre el llenguatge del ventall. Adés li imprimien un

VENTALLS

per LOLA COS ROGET

ritme accelerat, nerviós, ple d'inquietud, adés sabien fer-lo moure llangorosament, com si amb el seu ritme vulguessin harmonitzar uns pensaments d'enyorança i melangia... ¿I les dames ja fetes, les matrones de pit exuberant? Amb quina parsimònia es donaven vent! Semblava com si el ritme de llur ventall volgués traduir tota la satisfacció d'una vida importantíssima — i que potser ho era: La maternitat, quan altra cosa no, i en aquell temps en què les idees eren totes unes altres, els donava dret a creure-ho així. I les àvies? Més que ventar-se, hom hauria dit que el ventall els servia per acaronar-se, elles sempre assedegades de tendresa...

Jo em pregunto si és en realitat efecte d'un caprici de la moda aquesta decadència dels ventalls, o si cal anar-la a cercar en causes més amagades. Hom podia portar el ventall per coqueteria, com una joia

més, per entreteniment, però és indiscutible que el veritable pretext era la calor i em fa l'efecte que les dones d'ahir, tenien, havien de tenir, el doble de calor que les d'avui. No és possible que els vestits que es portaven des de mitjans del segle passat fins ben entrat l'actual, fossin superats per xafagossos pels de qualsevol altra època. Cal arribar als extrems més grossos per a provocar una reacció i en aquest cas en representen una els vestits actuals, que deixen travessar fàcilment l'aire i el sol, que saben servir per embellir el cos femení, mai per estrafer-lo disfressant-ne absurdament les formes.

Per la meua banda, i no crec ésser una excepció, no sento gaire necessitat del ventall. Si alguna vegada hom experimenta el desig irresistible de servir-se'n, ha d'ésser en algun local tancat, on l'aire es fa tan irrespirable, que en bona lògica del segle xx el millor remei és sortir-ne.

D'altra banda jo no juraria pas que de la decadència del ventall fos completament irresponsable la cultura física. Encara que no totes les dones joves d'avui han pogut beneficiar dels seus avantatges, és fàcil de constatar com, si altra cosa no, la majoria parteixen del punt de vista que la bellesa depèn de la salut, i que l'aire i el sol en són uns factors importantíssims. Del que resul-

(Segueix a la pàgina 396)

EL BIMIL·LENARI VIRGILIÀ

LA NAIXENÇA
I LA MORT DEL CREADOR DE "L'ENEIDA"

Un bimil·lenari? La renglera d'anys que implica aquesta xifra és inimaginable. I, tanmateix, l'obra i el nom commemorats a tots els pobles d'Occident en aquesta avinentesa, ens són ben pròxims. La figura de Virgili no és un marbre trobat en unes excavacions, ni una efígie de moneda antiga... La qualitat humana de la seva obra esborra aquesta restallera d'anys i ens el fa contemporani. I encara amb un sentit de modernitat que algun contemporani il·lustre li envejaria, Virgili, que prometia en la seva obra un «nou ordre dels segles», és a fi de comptes, l'anunciador dels temps moderns.

És ben de plànyer, per això mateix, que sigui tan minsa la coneixença de la seva vida que ens ha facilitat la història. Aboquem-nos avui al començament i a la fi d'aquesta vida per veure com el lloren del somni matern verdeja en la seva tomba.

Virgili obria els ulls en un paisatge de les seves «Bucòliques», la tardor de l'any 70, abans de Jesucrist. Un paisatge de rocams i rierols, pasturatges i fontanes sagrades, on creixien els joncs. Els seus pares vivien prop de Mantua, en un llogarret batejat ayuí amb el nom de Pietola. La masia paterna era situada al pendís d'una collina que davallava fins al riu Mincio, fistonejat de salzes.

El pare de Virgili sembla que era gerrer. Una de les seves fal·leres era la cria de les abelles. Va mullerar-se amb la filla d'un magistrat de Mantua, i Virgili fou llur primer fill. La mare de Virgili, que es deia Magia, en ésser a punt d'infantar, somnià que deslliurava una branca de lloren que, sense arrelar en terra, creixia com un arbre i s'omplia de flors i de fruites... El somni el tenia a Mantua, a casa del seu pare. L'endemà, en tornar al camp amb el marit, sentí els dolors de l'infantament. Virgili nasqué en una rasa. Segons costum del país, en l'indret de la naixença fou plantat un pollanc, que aconseguí ben aviat fer-se tan alt com els que hi havia, plantats de temps. Més tard, aquest arbre esdevingué venerable per les dones gràvides i per les mares.

¿Què en penseu de la llegenda? Ens la conta Suetoni i la repeteixen amb un accent commovedor de sinceritat al-

guns gramàtics del segle quart, com Delius Donatus. Una pila de contemporanis neguen, tanmateix, el somni de Magia i prefereixen creure que Virgili és nat dintre un llit.

Ningú no gosarà negar que la llegenda té un gran encís. La idea que Virgili tocà, ja en néixer, la terra que adorà, és d'una força lírica de primer ordre. La llegenda té, si més no, una veritat simbòlica. És un símbol tan graciós com el que ens conta que la dida de Ronsard, el dia del bateig, va deixar-lo rodolar sobre l'herba i les flors dels prats de la Vendôme.

A una naixença tan idíl·lica ningú no podia augurar una mort tràgica. «L'Eneida» havia costat a Virgili onze anys d'una tasca plena de «santes solituds». El poema no era encara ben arrodonit quan el poeta emmalaltí a Megare, de resultes d'una insolació. Amb penes i treballs, pogué arribar a Atenes.

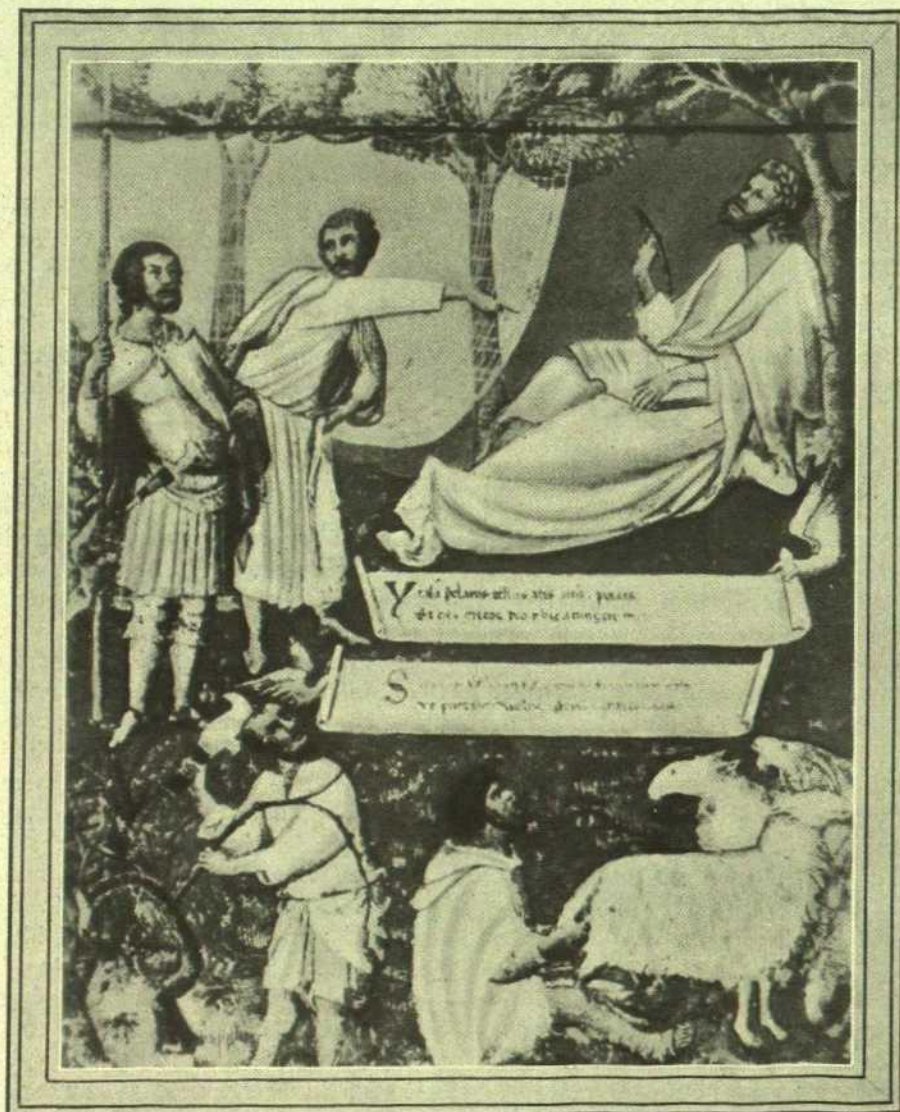
August feia dos anys que era a Grècia. Havia recorregut les províncies orientals de l'Empori per establir-ne el governament d'una manera definitiva. El desig d'erigir-li un temple a la riba del Mincio, que havia expressat Virgili a les Geòrgiques, era portat a terme pels asiàtics. Tot l'Orient invocava Cèsar com el «comú salvador del gènere humà», com el «fill dels déus» de la quarta «bucòlica».

Virgili tingué la visió d'aquesta apoteosi i de l'acompliment prodigiós dels destins promesos a la raça d'Eneas. Quan el poeta arribà a Atenes, August es disposava a tornar a Itàlia. El veié incapaç de continuar el seu viatge i el convencé d'entornar-se'n amb ell. La travessia fou dura. A penes desembarcat a Brindes, Virgili va veure's perdut.

En aquest punt s'inicia la gran tragèdia. Virgili demana als seus amics que cremin el manuscrit de «L'Eneida». Ja els havia pregat de fer-ho, cas que ell no pogués tornar del seu viatge. Això vol dir amb quina certesa pressentia la mort. Havia arribat l'hora d'acomplir el gran sacrifici. Aquesta obra, en la qual havia abocat tota la seva ànima d'artista i de romà, per la voluntat insubornable del seu creador havia d'ésser reduïda a cendres, com ell.

Salvava de la destrucció els llibres que havia llegit davant d'August i que havien fet la delícia dels seus auditors. Però «L'Eneida» era massa lluny del seu somni. Quants versos inacabats! Quina pila de negligències! Quin rengle de passatges provisionals! Tots aquests defectes, creixien, s'amplificaven en la seva imaginació febrosenca... El moribund demana, prega, exigeix que li portin el manuscrit. Vol cremar-lo. Ell anava a veure el país d'Eneas. Volia, abans d'acabar el seu llibre, una visió directa gairebé familiar del país del seu poema i de les coses. Volia conèixer l'escenari de la seva obra. Era un viatge somniat de temps. Les germanes d'Helena no havien vetllat el seu vaixell. Calia, doncs, reduir a cendres l'obra d'onze anys, l'ideal de la seva vida.

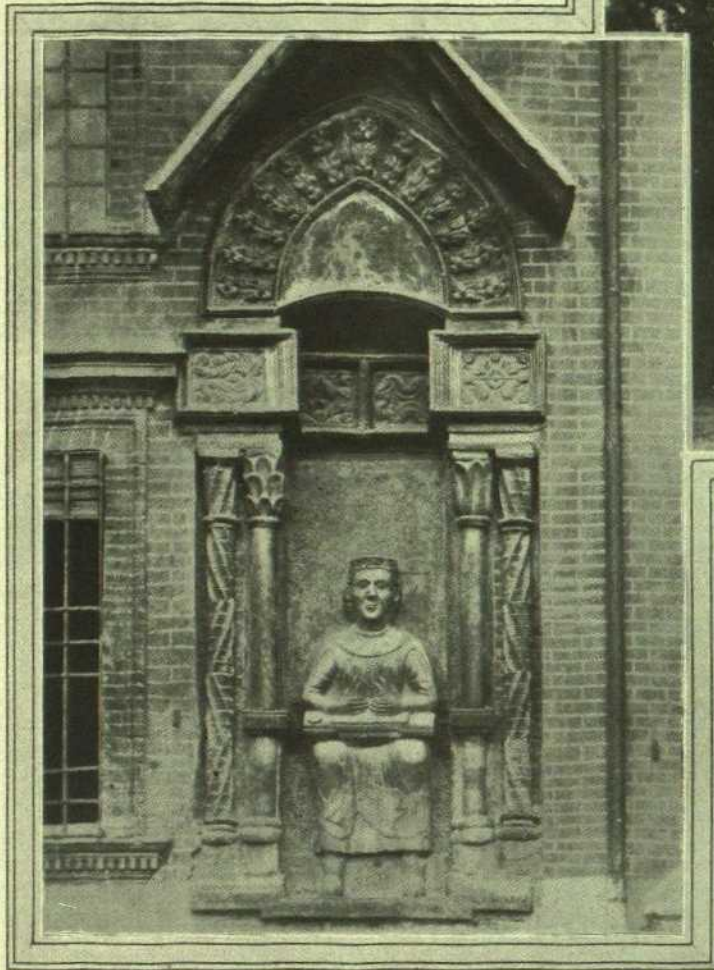
Prega, insisteix, però el manuscrit no arriba al seu coixí de mort. Les mans bal-

Fresc antic, trobat als enderrocs del for romà, representant el poeta Virgili

bes tindrien prou força per llençar-lo al foc. Però quina mà gosarà donar-li? Davant un darrer prec, suprem, els qui el voltaven van encongir-se d'espatlles. Virgili va matar-se.

Allò que exigí el poeta, en plena lucidesa del seu esperit no fou acomplert ni davant dels seus ulls, ni després de la seva mort. August exigí que

Monument a Virgili, a Mantua, que és prop del vil·latge on va néixer

el poema fos publicat sense cap retoc, amb els versos incomplets que hi havia deixat Virgili. Hom respectà, però, el desig del poeta d'ésser colgat en terra de Nàpols. Les seves cendres foren inhumades a dues milles de la ciutat, sob: el camí de Pouzzoles. Sobre la tomba hi ha l'epítafi que havia escrit ell mateix:

MANTUA ME GENINT; CALABRI RAPUERET; TENET NUNC
PARTHENOPE; CECINI PASCUA, RURA, DUCES

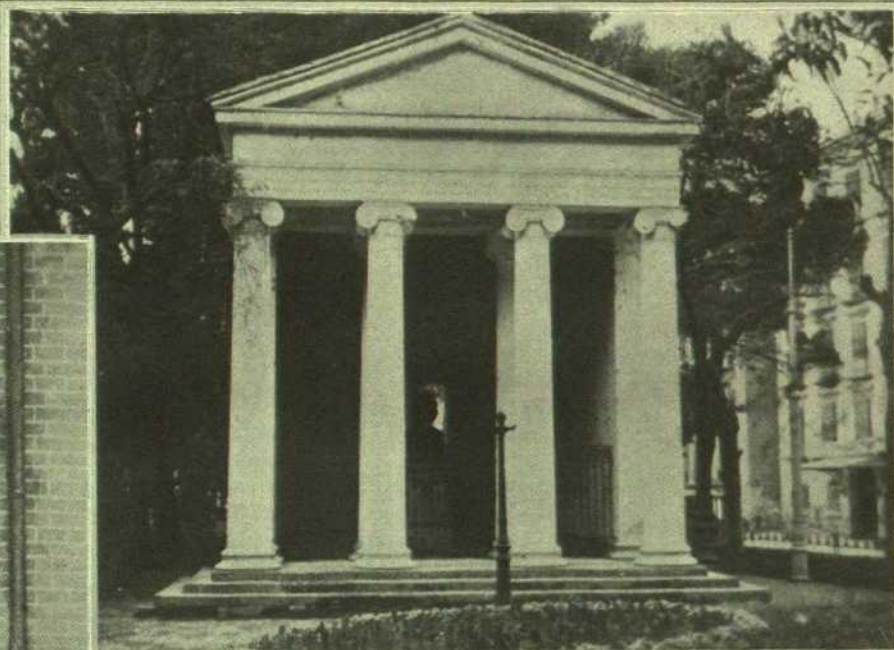
És a dir: «Mantua va infantar-me, la Calabria m'ha pres la vida; a hores d'ara pertanyo a Parthenop; he cantat els pasturatges, els herois i els camps». M. Plessis, davant de la simplicitat d'aquesta inscripció, creu ben bé que és de Virgili. ¿Qui hauria escrit un díptic sobre Virgili sense un mot al seu geni?

Virgili, després de mort, comença un viatge tan llarg com el del seu Eneas, viatge inacabable i gloriós. Però per un misteriós destí, aquest home que havia viscut una vida discreta, va córrer, després de mort, les més meravelloses aventures.

El poble romà va divulgar-lo, després de la lectura del poema. Els cristians no deixen de llegir-lo. Sant Agustí trobava en algun dels seus versos la més alta expressió de la moral humana. Algun vers virgilià decora els murs de les catacumbes,

gic. A França, al bo del «Roman de Troie» i del «Roman d'Eneas», la història del poeta esdevé fantàstica. Un trovador del tretzè segle l'erigeix en senyor dels estels. Hom li atribueix la construcció de palaus, el broll de les fontanes. En les històries i contalles de cort, el seu nom és ple de polsina daurada.

El misteriós Virgili de l'Edat Mitjana—una estampa de colors tendres—és el de la més bella aventura. Troba el Dant al peu d'una col·lina, el divendres Sant de l'any 1300, l'estació en què ha estat creat el món. En la poesia dantesca, Virgili pren una vida nova, parla i actua amb uns ges-

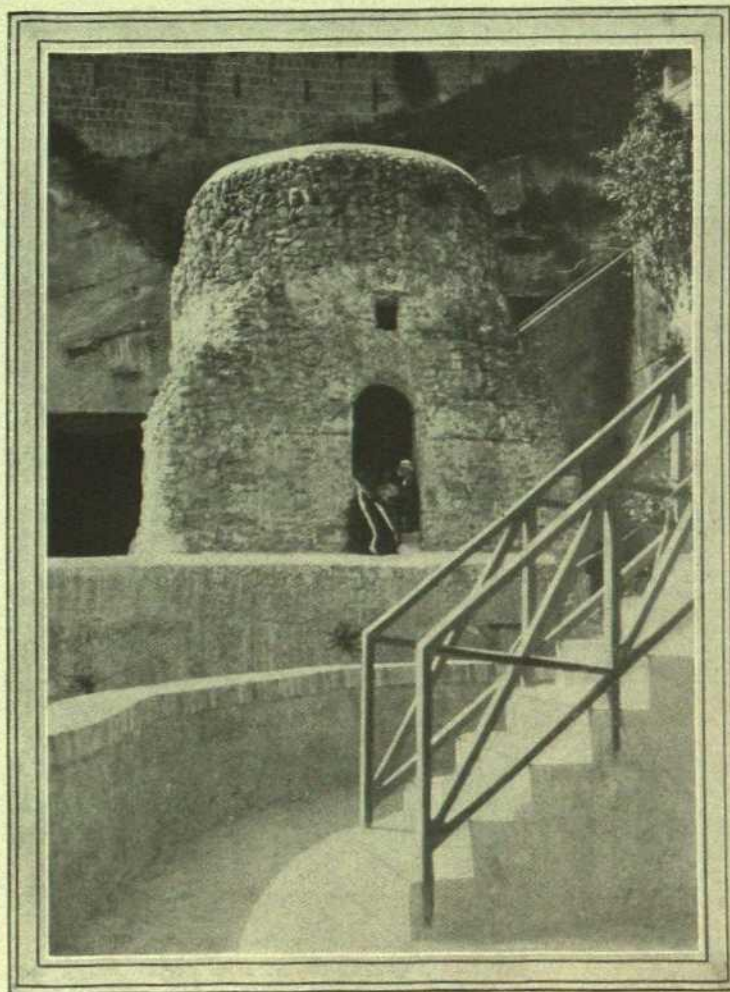

Temple de Virgili, a Nàpols

al costat de la creu. Des de Suetonius, la seva vida va esdevenint llegendària, a força d'adoració. Entre els pobles napolitans, el trobem convertit en un mà-

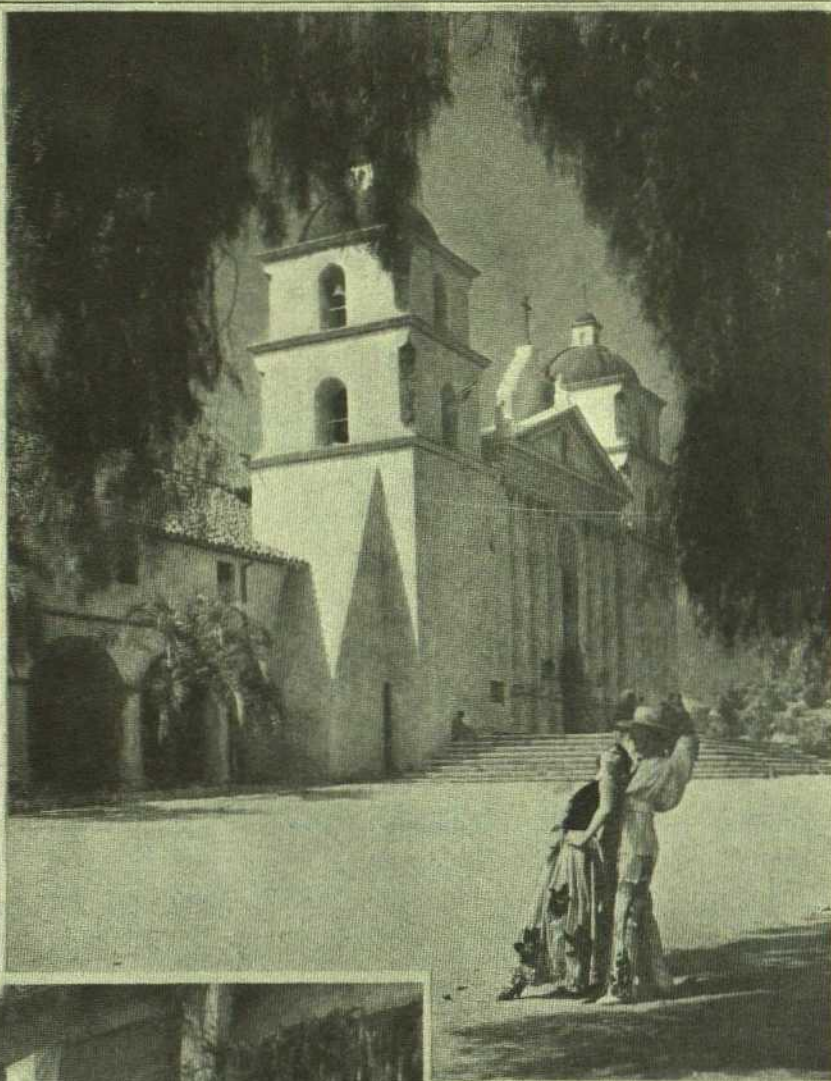
tos plens de tendresa. La seva dolçor té entre aquelles ombres lleugeres, un esclat molt pur.

Aquest Virgili té tota la realitat d'un cos viu, és la imatge que l'Edat Mitjana llegà a la Renai-xença i als temps moderns. És a dir, la imatge commemorada en aquest bimil·lenari. M. F.

Tomba de Virgili, a Pozzuoli, prop de Nàpols, restaurada recentment

L'heretatge que els espanyols varen deixar a Califòrnia, en mans dels nordamericans esdevé una immensa pel·lícula pulcra, amable i pintoresca. Heusen ací alguns fragments

Una parella adopta una actitud coreogràfica davant l'antiga església de les Missions espanyoles de Santa Bàrbara

Genets vestits a la moda dels espanyols de Mèxic desfiant damunt magnífics cavalls amb guarniments d'època

LA FESTA MAJOR DE SANTA BÀRBARA DE CALIFÒRNIA

ANEM a festa major a Santa Bàrbara! Aquesta exclamació exultant, proferida per un compatriota en l'ambient pel·liculesc de Cinelàndia, em traslladà de sobte a la bucòlica beatitud de les planes d'Urgell.

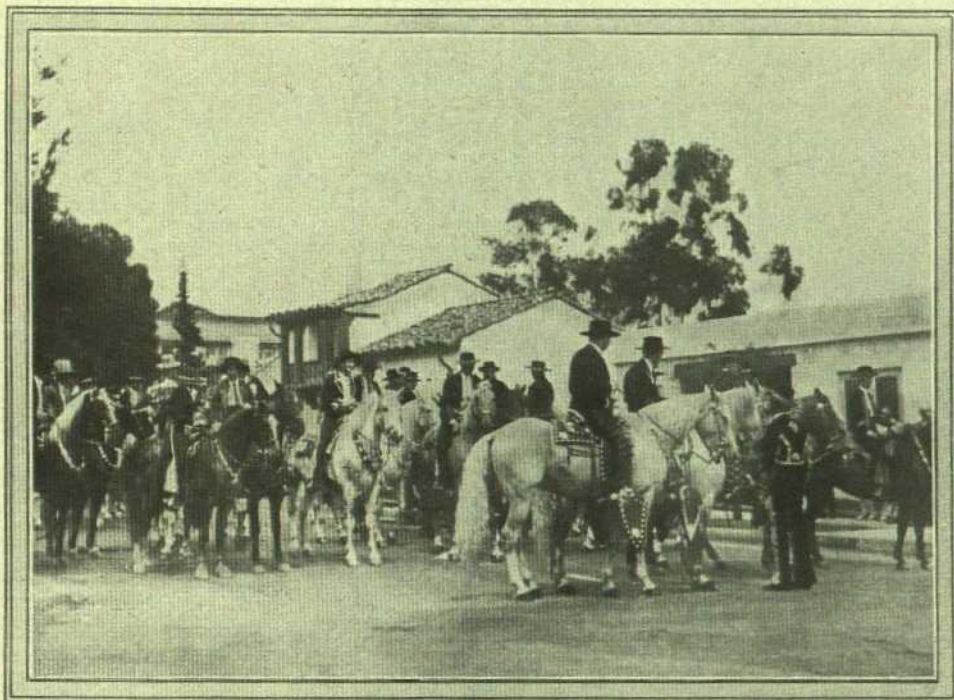
Anem a festa major! Record de tartanes, de picarols, de ball de rams, de minyones ingènues...

Ara, en un ràpid automòbil enduts pel mateix esperit de la fadrinalla urgellenca, ens dirigim a Santa Bàrbara de Califòrnia

(160 kilòmetres de Hollywood) per assistir la tan famosa *Fiesta* que, a la pràctica equival al que a les nostres terres anomenariem una festa major.

Si un brot de genuïna tradició existeix i es conserva en aquesta incipient-gran nació dels Estats Units, aquest el constitueix «la romàntica Califòrnia» i dintre d'ella la lluminosa vila de Santa Bàrbara.

Santa Bàrbara no és digna solament del lúcid adjectiu *sitgetà* que se l'hi aplica — «la perla del Pacífic» — sinó que és digna també d'ésser considerada com un refugi d'espiritualitat en aquest vastíssim erm de la vida mercantilitzada de Nord Amèrica. Mentre ací els poderosos milionaris ianquis retornen al camp i viuen en els magnífics «ranchos» que corresponen a les nostres masies pairals, la gent del poble es percatà de conservar les relíquies urbanes que parlen de temps gloriosos i porten un bri de poesia a la vida. És al volt d'aquestes relíquies urbanes que, una vegada a l'any, els dies 7, 8, i 9 d'agost,

Un «rancho» de Santa Bàrbara, envaït per una munió de genets vestits a la vella guisa, durant les «Old Spanish Fiesta»

la població de Santa Bàrbara es congrega per revivar-les amb l'atmosfera que demanen.

Això és, en resum, l'anomenada *Fiesta* de Santa Bàrbara — un complet retorn al que ells anomenen *the old Spanish days*, l'època romàntica en què els gosats conqueridors espanyols regnaven en aquestes terres lluminoses de les ribes del Pacífic, deixant arreu un rastre d'aventura i d'il·lusió.

Durant les diades de la *Fiesta*, els ciutadans de Santa Bàrbara tornen a vestir-se abigarradament a l'espanyola, com els seus avantpassats; les guitarres i rondes tornen a ressonar pels portals de la plaça, i les cases pairals obren les portes als hostes amb la més franca i generosa hospitalitat. Les campanes de la Missió tornen a brandar amb la volada festamajorenca dels solemnes oficis d'aquells dies, per places i carrers tornen a organitzar-se les ballades i cucaines d'altres temps, i per millor fixar la poètica significació de la diada, una brillantíssima i ingènua

representació del *pageant* «*Romantic California*» és donada a l'aire lliure per esplai i solaç de petits i grans. La primitiva història de Califòrnia desfila evocativament pels ulls dels espectadors i els somniosos *sons and daughters of the Golden West* retornen a casa trasbalsats una vegada més per les gestes heroïques dels seus gloriosos predecessors.

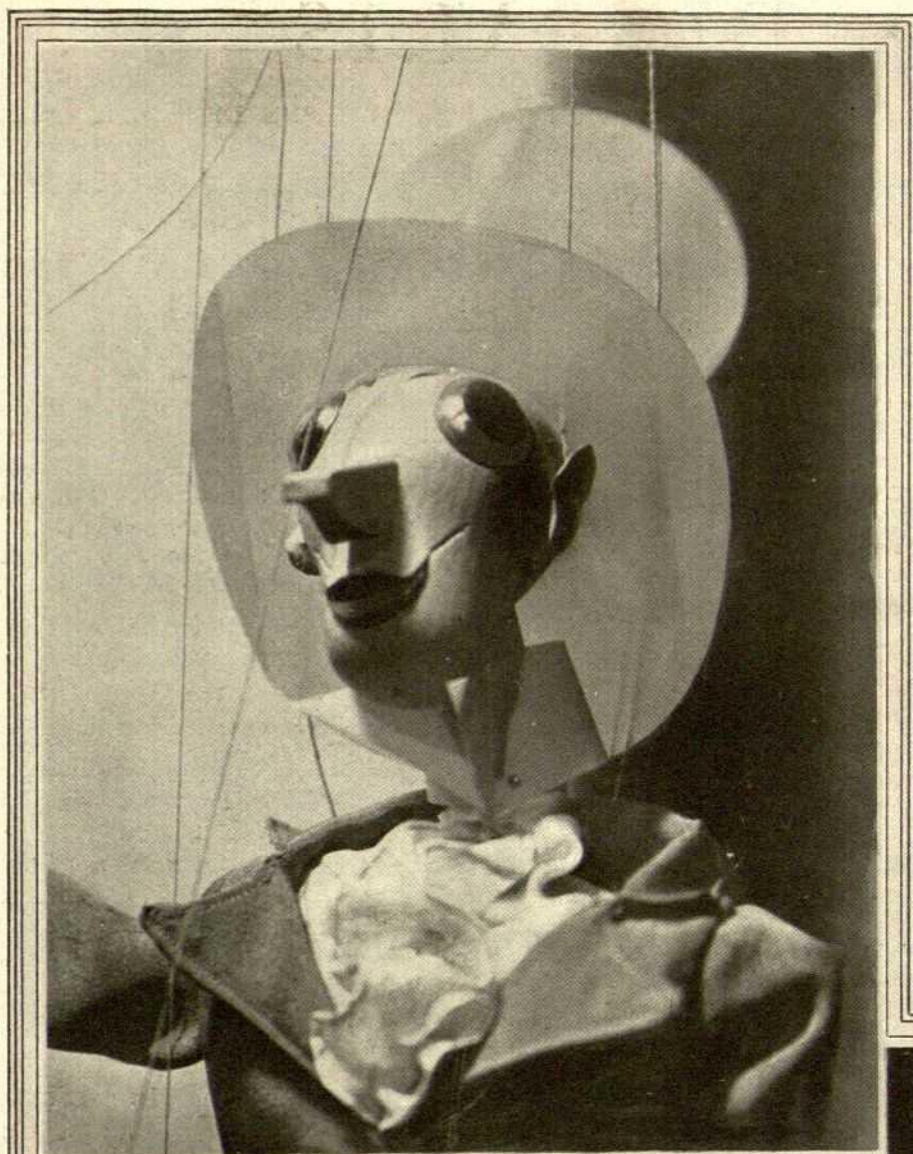
Una visita a Santa Bàrbara durant els dies de la *Fiesta* és un

dels espectacles més brillants que poden gaudir-se a Califòrnia. Amb tot, el foraster que retorna d'aquesta festa de rememoracions històriques, no pot deixar de pensar — sobretot si és català — fins a quin punt són passatgeres les dominacions i supremacies estrangeres, per poderoses i influents que siguin les nacions que les exerceixen sobre un altre poble. Amb la mateixa fugacitat que en la representació de «*Romantic California*» passen els actes de força dels gosats capitans espanyols, francesos, mexicans i ianquis, passaran per la història de Califòrnia les diferents dominacions que sobre d'ella s'han exercit.

Un religiós record als pobles que passaren i caigueren, un ram de llor a la tomba del dominador fallit, és en resum la «festa major» de Santa Bàrbara de Califòrnia, la qual una tan bona lliçó de coses ofereix als que hi poden assistir.

J. CARNER-RIBALTA

Hollywood, agost 1930

*El teatre de Blattner,
una nova encarnació
de les velles fórmules
del teatre d'ombres i
del teatre de putxinel·lis*

*Un primer pla que ens
permet d'apreciar la
testa d'un dels títelles
del teatre Blattner,
amb el seu aspecte
caricatural i grotesc*

*Ombres xineses en plena actuació: una d'elles, amb singular
desimboltura, s'ha llevat el cap i l'esgrimeix com una arma*

LLETRA DE PARÍS

PAUL REBOUX — BLATTNER — CHRISTOPHE COLOMB, PER ADOLPHE DE FALGAIROLLE

EM penso que els lectors que em fan l'honor de llegir-me sovint, em perdonaran un gest de satisfacció. Crec que he estat dels primers — no m'atreveixo a dir el primer — d'assenyalar l'acabament de la *gran rifada*. La post-guerra, caríssim lector, s'ha acabat. Els nous rics es comencen a plànyer de la caror de la vida; els ultraistes ja no tenen clientela i tot allò que llurs temptatives tenien de sa ja és assimilat. En fi, la disbauxa, llicència de desmobilitzats — per bé que els que van fer la disbauxa siguin aquells que no van fer la guerra — és agònica. Fins Gabriel Renillard es plany, des del democràtic *Quotidien*, que s'hagi falsejat la vida presentant-la pel seu costat fàcil i mai pel plaer que ofereix a aquell que ha treballat sanament i amb tota la seva ànima. Ja us ho he dit: la gran rifada és acabada. I per acabar-nos-en de convèncer, Paul Reboux publica en les edicions Flammarion un llibre a la portada del qual hi ha una gran escombra de bruc amb aquest títol: *Pour balayer les vieux usages voici... le nouveau savoir vivre*. Des d'ara, ja és un fet. La nova societat deguda al capgirell de la darrera guerra ha rebut el seu estatut mundà. Gràcies a Paul Reboux, el mecànic, el carnisser, l'agricultor, l'inspector de policia, tot aquell estament que durant la guerra es quedà a la reraguarda i que el moviment d'inflació econòmica de la Pau ha transformat en nous burgesos, sabran a què atendre's en els hostals dels afores, en els ràpids, en els palaus on han cregut assemblar-se als ex-fills de burgesos als quals no van fer més que substituir i fer enyorar. Irònic, Reboux àdhuc els indica la tarifa de les propines! La manera de tenir amistança i d'assajar a adornar-se l'esperit. Els nous pobres, deguts al franc a quatre cèntims, a les lleis socials i a la degeneració del gust, i l'artísà arruïnat pel taylorisme, per discernir de la minoria «posseïdora» no tindran altre remei que afirmar les intencions anarquistes. M. Jourdain avui veu milers de ducs de la vida cara comprar aquest catecisme de la «Societat».

Sortosament, uns dels indrets en què un hom encara està segur de no bracejar amb els seus botiguers, són els teatres d'art on, com el dels «Deux flambeaux», Blattner crea literalment un nou Teatre de Marionnettes. Naturalment, és a Montparnasse que s'obrirà, aquest hivern, aquest especta-

cle. Una de les idees més originals del programa ha estat de muntar les faules de La Fontaine. Imagineu-vos una garça tan gran com un home, bequejant amb un soroll eixordador, apareixent en una escena il·luminada de biaix i movent-s'hi amb la descomposició de moviments de la qual creiem que el cinema relentit en tenia el monopoli. El teatre *dei Piccoli* que a fi de comptes l'any passat a París fou un èxit una mica exagerat, no va dur res de nou. El mateix vellíssim procediment de les marionettes amb fils, dóna, en Blattner, un efecte absolutament nou, de manera que els personatges no cerquen de reproduir siluetes humanes, sinó pel partit pres, per l'absurd, per les exageracions de proporcions i de volums, incorporen les quimeres de l'inconscient més sobrerrealista a la realitat del teatre. La gran novetat ve, potser, de les llums, el paper de les quals consisteix sobretot a destacar els personatges de fusta i de cartó l'aparença d'ànima que en diuen l'ombra projectada. L'escena és dividida en tres nivells diferents. El més alt, representant les taules habituals en els putxinellis; el mitjà, recordant el teatre d'om-

bres xineses, la innovació del qual es pot veure pel gravat que en publiquem — la desarticulació d'un cap —, i el nivell inferior, aquell que tendeix a dur l'escena a les proporcions d'un gran teatre en miniatura, damunt el qual els ninots caminaran com els actors. El text és subordinat als jocs sincopats dels ninots i llurs gestos extravagants. Els materials més nous són emprats per l'autor. En lloc de fusta, grans plaques de cel·luloide i un amuntegament de pasta i de cartó autoritzant l'escultura, a l'esguard li ofereixen angles inesperats i a l'esperit una concreció dels encongiments de la psicologia més poètica.

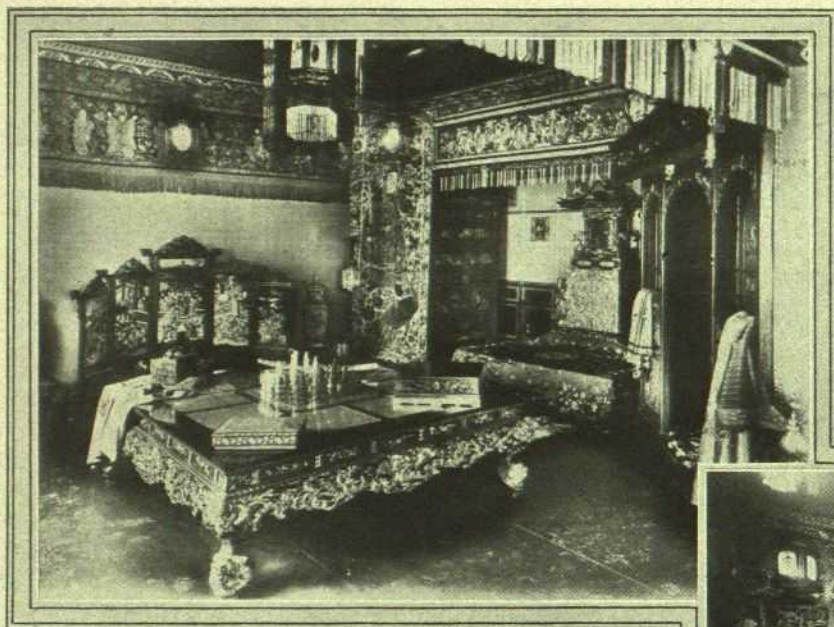
Per a ésser un exacte cronista parisenc hauria de parlar dels dos Salons consagrats als instruments moderns més capaços de distreure l'esclau contemporani del treball fet en sèrie: el Saló de l'Automòbil, en el qual el nombre dels cilindres de motors creix en raó inversa a la riquesa de cadascú, i el Saló de T. S. F., amb les seves capses immòbils i diabòliques, el pavelló del corn de l'abundància de la qual un dia acabarà per escopir la mobilització del Judici Final... El Saló de l'Automòbil o els millors accessoris per a clíniques i cementiris. La T. S. F. o la falsa simpatia humana. ¿Heu vist mai un aficionat a la T. S. F. escoltar fins al capdavall el tros de música executat a Leningrad o a Roma? Els nous aparells, com més va, més perfeccionats són: són tan rics en maniveles graduades, que abans d'estar en relació amb l'estació de la ciutat, de la mateixa ciutat en què es troba, l'aficionat en tindrà per dues hores de maniobres.

Confesso haver preferit a la nova Rosengarth, Peugeot o Voisin, el mitjà de locomoció sense perill que Jakob Wassermann, traduït per la N. R. F., m'ha ofert: «La Vie de Cristophe Colomb» o el viatge a través del temps que interessarà els amics del senyor Ulloa. El secret de Colom? Simplement: sembla que era demoníac. L'autor, alemany, havia d'acostar a Faust aquest personatge que ell, seguint la tradició, considera genovès.

Jo més aviat creuria, i sense dubtar, en la documentació coratjosa que ha calgut a M. Pienaar per escriure amb el realisme esborronador d'un film la *Histoire d'une famille de lions*, (Stock) històries de feres que l'autor ha seguit pas a pas i que ens ha eixordat de bramuls verídics.

Caricatura — quatre ratlles — de Susanne Lenglen, la campiona mundial de tennis, dibuixada pel mexicà Matiza Santayo

Un interior d'estil xinès

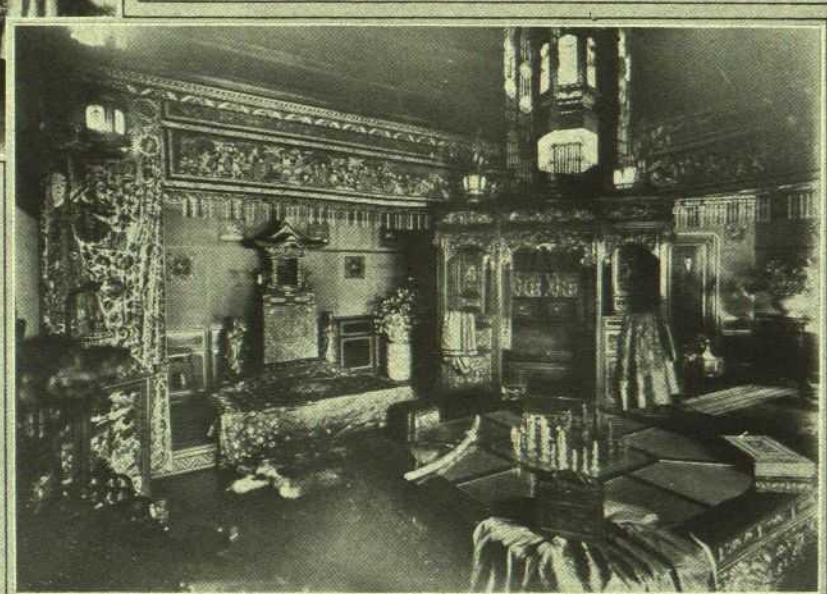
Aquí a Barcelona, en un xalet de Sarrià, es troba un dels interiors d'estil xinès més luxosos i arrodonits que hom pugui compondre a tants milers de quilòmetres lluny de l'Imperi Celest. L'afortunat propietari d'aquest xalet, Don Joan Artigues, ha pogut reunir i instal·lar amb molt encert una tal quantitat de mobles grans i petits, d'adminiculs, de bibelots, catifes, cortinatges i àdhuc indumentària de gran senyor, tot d'autèntic estil xinès, que bé es pot dir que aquest interior sarrianenc que oferim avui reproduït adjuntament és un veritable Museu del moble xinès i una transposició a Barcelona d'un riquíssim saló xinès, o més ben dit, una successió de salons xinesos perfectament agençats.

El bon gust del propietari, que demés d'expert comerciant, és artista escultor de molta traça, queda palesat en aquesta sumptuosa composició extremoriental, no solament en la bona qualitat, abundància i riquesa dels mobles en qüestió, sinó particularment en la unitat d'estil que ha sabut donar instintivament a aquests preciosos salons.

Dels interiors xinesos referits reproduïm dos aspectes del principal; tots dos donen bona idea de la seva exuberància decorativa, però la realitat supera encara aquesta sensació de riquesa i abundància ornamental. És una harmonia vermell i or admirablement entonada a desgrat de gairebé dominar aquests dos tons en qualitats iguals. El vermell és el vermelló un xic tèrbol propi de la laca roja, i en realitat gairebé tots aquests abundants rojos són lacats. L'or és del fi, i d'aquella tonalitat malencònica que caracteritza els ors de la Xina, del Japó, de l'Indoxina... És or de diversos tons i qualitats, de vegades patinat d'un gairebé imperceptible vel negre, altres vegades pur, altres vegades desgastat i sempre, però, molt ben posat i destacant sobre fons roig o d'un altre color; rares vegades amb l'or mateix per camper.

La particularitat sobressortint d'aquests mobles de la rutilant decadència xinesa és

Dos aspectes dels interiors xinesos creats pel Sr. Joan Artigues, amb mobles i teles autèntics

la perfecció de la composició decorativa: un xurriguerisme rítmic, si es pot dir així; i d'una perfecció tècnica meravellosa, el mateix pel que fa als mobles que per la decoració dels teixits, particularment els brodats, els quals són d'una bellesa realment enlluernadora. La decoració dels mobles és de talla de baix relleu, de vegades d'altíssim relleu, esculpida directament sobre els grans blocs o sobre els muntants i llindes d'aquestes estructures de fusta blanca lacada i daurada.

El sostre del saló principal és molt ben entès, construït a Barcelona però seguint les lleis dels més sumptuosos sostres xinesos, els quals solen ésser de fusta lacada i enfondits en forma de cimbori quadrangular, aconseguida la concavitat per mitjà d'embigats volats que van cloent-se fins a reduir considerablement el plafó terminal.

Del centre d'aquest plafó penja un dels més rics fanals de fusta lacada i vidre, propis dels segles XVIII i XIX, tipus encara avui força corrent en les cases riques de la Xina. Al dessota hi ha el tron per a seure-hi, a la manera oriental, sobre coixins, l'amo de la casa: per a rebre-hi visites o per a donar audiència. A un costat d'aquesta peça s'obre una alcova amb el llit baix propi de la Xina i a un altre costat hi ha un ric paravent de cedre negre amb plafons de vidre delicadament pintat, obra del segle XIX; en un altre costat que ha romàs fora del camp de l'objectiu fotogràfic hi ha gongs, apara-

dors i altres petits mobles reconers o penjants. En un recó es veu en les adjuntes fotografies la petita alcoba portàtil, de fusta lacada i daurada, deliciosament decorada amb les petites talles d'alt relleu, de gènere figuratiu, molt historiades i d'un gran encís. Aquesta petita alcoba té lleu vestibul i l'alcoba pròpiament dita, amb jaç ben confortable, ben idoni, per als èxtasis que provocarà la pipa d'opi. Escampades arreu, altres llànties de claror discreta, claror indeciblement suggestiva i comunicadora d'un intimisme sibarític. A la resplendor d'aquests fanalets somorts i ben distribuïts els ors i la policromia, aquesta laca roja dominant, prenen unes valors molt suaus — i tot es lliga sense transicions brusques. Hom es troba verament en una altra terra, gairebé en un altre planeta... Belles catifes de la Xina i del Turquestan, de gruixut punt nuat, esmorteixen tots els sorolls i entonen amb la decoració general, la qual es troba perfectament acordada amb l'envolupament dels tapissats foscos on destaquen bells pectorals de trajos xinesos, adés brodats amb policromia i or, adés teixits a la manera d'uns gobelins.

La línia horitzontal del fris brodat i els cortinatges acaben d'establir les línies generals d'aquest palauet de les mil i una nits, visió de somni, el més quimèric i feliç somni — estatge de fades i de prínceps encisats, en un país suspès entre cel i terra.

P. DE L'A.

— La competició
internacional de per-
ruquers celebrada a
Berlin recentment

El campió del món — la nata i la flor de la per-
ruqueria — Herr Föste construint el nou pen-
tinat de moda sobre el cap d'una bella pacient

(A DALT). Vista general del con-
curs; unes quantes dotzenes de per-
ruquers en plena feina artística

Converses femenines

El secret de Venus

En els anals forenses hi ha un bé de Déu de pàgines il·lustres i un bé de Déu de pàgines garfidores. Grans encerts i grans errors, lenitats increïbles, rigors absurds alternen davant la nostra vista, impressionant-nos o indignant-nos.

Entre tots els judicis, tanmateix, no n'hi cap que faci somriure tan agradablement com el famós judici de París.

París, val a dir-ho, no era un jutge de carrera, ni un magistrat professional. Era un pastor. Un pastor no com els altres, puix que era fill d'un rei. L'atzar va convertir-lo en àrbitre d'una contesa ben curiosa. Tres deesses, Venus, Juno i Minerva pretenien una poma que havia aparegut sobre la taula d'un festí amb aquesta inscripció comprometedora: «Per a la més bella».

Les tres deesses que per llur condició divina eren exemptes de tota hipocresia, varen allargar la mà alhora per adjudicar-se la poma... D'aquí va néixer la disputa, el litigi que París havia de dirimir.

— A qui li pertoca? — varen demanar les tres al príncep-pastor — Miran's i decideix.

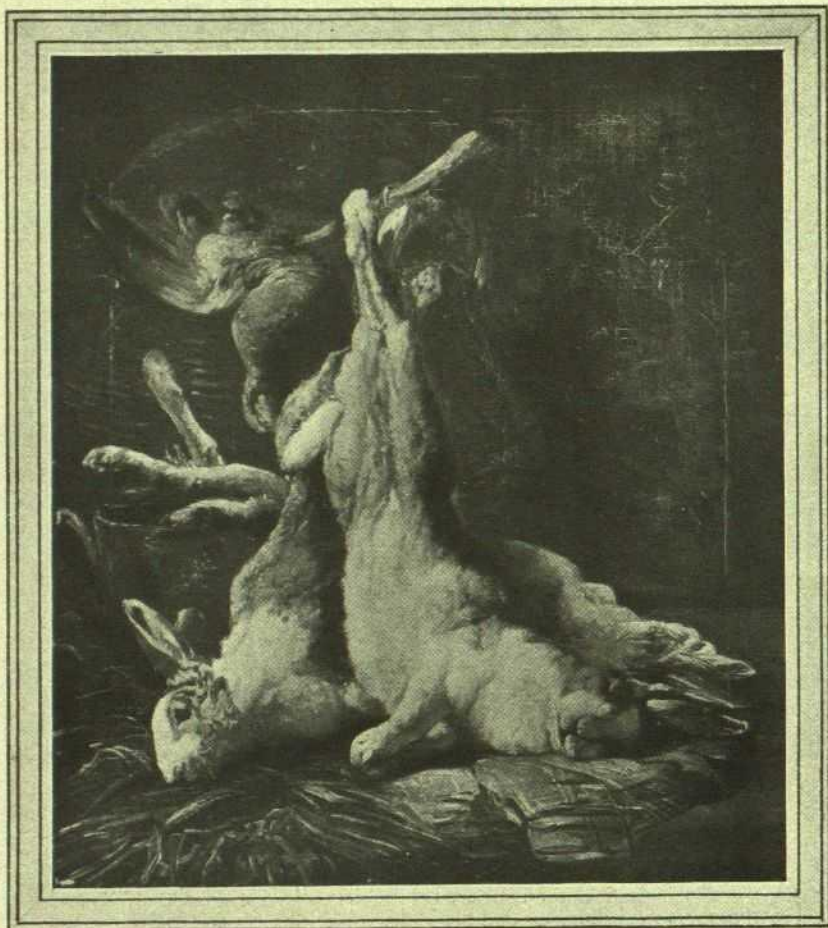
París va decidir. La més bella era Venus.

Naturalment que en l'apreciació de la bellesa entren sempre molts factors imponderables i indefinibles. Ignorem quin detall de la bellesa de Venus va inclinar el judici de París o bé si ell mateix no va saber precisar en què consistia l'encís sobirà de la divinitat ciprina. Entre dames de tan excelsa nissaga, oferta als mortals com a tipus de perfecció, la decisió havia d'ésser sumament àrdua.

No és aventurat de suposar que algun secret de tocador va intervenir per assegurar la rotunda victòria de Venus. Si les tres deesses s'haguessin presentat *al natural*, París hauria vacil·lat durant llarga estona. Si va poder improvisar la seva sentència, a impuls d'un sentiment poderós, fou perquè la gran bellesa de Venus hauria sabut voltar-se d'un halo misteriós que àdhuc sota la claror solar, crua i sense indulgència, li encomanava suavitats de vellut i borriçols de fruita.

El secret de Venus ha deixat d'ésser-ho. Els pólvors Orgia asseguren contra el sol, contra el vent, contra el fred... Són el toc de misteri sense el qual la bellesa més acabada resulta insípida i vulgar. — MYRURGIA

Dues col·leccions particulars

Bodegó, per Martí i Alsina
(COL·LECCIÓ BENET)

blants cada quatre o cinc anys, no sols perquè els nostres amateurs poguessin delectar-se contemplant-les i prenent exemple, sinó també per a constatar quines són les signatures del nostre moviment pictòric que amb més fermesa resisteixen el pas del temps; amb la qual cosa, hom podria fixar a cada nova exposició, una valoració, cada vegada més ajustada, de cada una d'elles.

Els que van tenir ocasió de visitar les exposicions que ens ocupen, ja es devien fer càrrec de la dificultat manifesta de fer-ne una descripció detallada; caldrà, més que res, assenyalar les diferents tendències en elles representades i fer remarcar els diferents caps de brot que en cada una d'elles hom pot admirar.

Començant per la col·lecció Barbey, amb la que la Sala Parés va inaugurar la temporada, direm que, en contemplar-la amb una mica de detenció, era fàcil observar un salt una mica brusc de les obres dels pintors del segle passat a les dels pintors més recents; aquest fet que diu molt en favor de la nostra pintura actual, és fàcil d'explicar-lo no-

TAL com vàrem anunciar en un altre número, parlarem avui de les excel·lents iniciatives tingudes pels dirigents de les Galeries Maragall i de les Galeries Layetanes, per les quals ens fou possible contemplar i admirar, dintre el passat mes d'octubre, les dues interessants col·leccions particulars dels senyors Josep Barbey i Ferran Benet, formades, segons tenim entès, dintre els set i deu darrers anys.

Ja no cal dir que de la exhibició de les esmentades col·leccions, no pot menys d'haver resultat un fort estímul pels aficionats a les coses d'art, però àdhuc prescindint d'aquest aspecte de la qüestió, creiem que fóra interessant a més no dir organitzar exposicions sem-

Natura morta, per Sisquella
(COL·LECCIÓ F. BENET)

més dient que la manca material d'espai va obligar a reduir en gran manera l'aportació del senyor Barbey i, sobretot, el fet que l'inici de la col·lecció sigui de data relativament recent; d'aquí, les llacunes que en ella semblaven observar-se.

Ara, amb el previ convenciment de deixar en l'aire moltes coses interessants, ens limitarem a citar algunes obres com el paisatge gran, de J. Vayreda; un Nonell de 1910; Pedralbes, d'en Campmany; figura i natura morta, d'en Sisquella; Marsella, d'en Pruna; els Mercader i la majoria de les escultures com el nu d'en Manolo; un cap de nen, d'en Rebull i Esclava, d'en Gargallo.

Anant ara a la col·lecció Ferran Benet, degut segurament a haver pogut disposar de més espai, a un li sembla veure-hi més definida la trajectòria d'evolució de la nostra pintura, sobretot si tenim en compte que, després d'haver visitat les dues col·leccions, és complementen en gran manera les llacunes observades en l'una i l'altra.

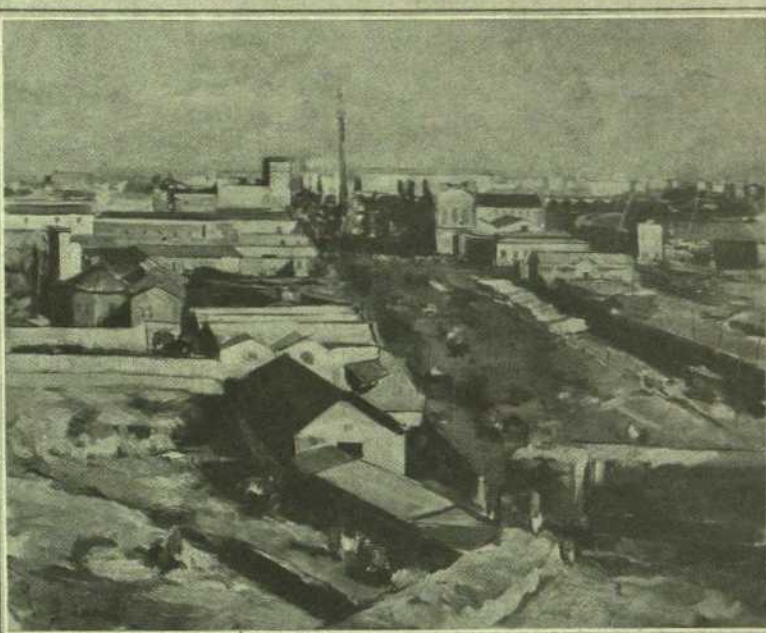
També és força interessant observar com els pintors de darreries del segle passat i els de primers de l'actual, es mouen tots dintre una mateixa tònica fins a l'extrem d'oferir molts punts de contacte; en canvi, en les darreres promocions i segurament d'ençà de Nonell, hem vist singularitzar-se la manera de fer de la major part d'ells fins a l'extrem d'haver adquirit, la majoria, una veritable personalitat.

Fer la enumeració de les obres que cataloga la col·lecció Benet és exposar-se a lamentables omissions; n'hi haurà prou amb dir que de Martí Alsina, Galwey, Nonell i Colom als Tògores, Regoyos, Sisquella i Humbert, totes les tendències hi són representades, la qual cosa donarà fàcilment una idea del seu conjunt.

El pròleg que Francesc Pujols posà al catàleg d'aquesta exposició era, naturalment, saborós i digne de la manifestació que presentava.

CORALI

Voltants del port,
per Joan Serra
(COL. BARBEY)

Dancing,
per Ricard Canals
(COL. BARBEY)

Cap de gitana,
per Isidre Nonell
(COL. F. BENET)

FILMS

DINAMITA

(CECIL B. DE MILLE - METRO GOLWYN MAYER)

Si de cop i volta ens deien que Buster Keaton aprofitava altra vegada l'escenari de *Les set ocasions* per a fer-ne un drama, ens creuríem que havia perdut l'entiment.

I tanmateix Cecil B. de Mille ha fet una cosa així amb l'escenari de *Dinamita*. Una noia heredarà tres milions de dòlars si el dia que compleixi vint-i-tres anys és casada i viu amb el marit. Quan comença el film la noia és soltera i falten pocs dies per complir els vint-i-tres anys. La noia se'n va a la presó i es casa amb un condemnat a mort. El condemnat, el dia que van a penjar-lo resulta que és innocent i etcètera. No cal anar més enllà. Ja es pot endevinar tot el que passarà. I el més terrible és que passa tot.

Indubtablement, que el cinema, sense Cecil B. de Mille tindria encara moltes coses per resoldre. Hi ha moltes coses que avui són de l'ús de tothom, gràcies a l'esforç de la tècnica (en el sentit més mecànic de la paraula) de Cecil B. de Mille. No obstant, avui, tot el seu ens sembla una veritable calamitat.

Mille té una gran tècnica però li manca l'estil. No sap d'on ve ni on va, o de vegades o sap massa, i tot preocupat estrella el seu esforç. Crea una gran màquina, mou tot un exèrcit d'elements, però després tot se li ensorra perquè li manca la primera matèria. L'escenari de *Dinamita* ja no pot ésser més imbecil, més absurd. Creiem sincerament, que dintre la realitat americana no trobaríem cap sector de gent tan bèstia com la que surt a *Dinamita*.

Aquest tema de l'herència i el casament a termini fixe, quan encara no era vell ja feia riure. Però el pitjor de tot és que Cecil B. de Mille no ha sabut donar-hi la més petita novetat.

I està clar, la realització se'n ressent. Per fer-nos empassar el tema, Mille ha ideat una decoració modernista (en el sentit dolent de la paraula) basada en els motius més infectes de tots els decorativismes decrepits.

Enumerem unes quantes coses grotesques: una inútil semi-vampiroessa amb peruca blanca. Un cursi club d'esports on es celebra una catastròfica cursa de cèrcols. Un llibre de receptes de cuina com en els pitjors films pseudo-còmics. Un llibre amb les mil maneres d'agradar al marit.

És que no hi ha res reeixit en *Dinamita*? Hi ha algun fragment formidable. Però

amb la més bona voluntat no serveix per salvar l'obra. Anotem entre les cases bones: la fotogènia de les primeres escenes (un martell, l'esquena d'una persona, poden tenir, com aquí, una expressió màxima). El dinar a casa del minaire. L'elogi d'l carbó portat amb un ritme meravellós (els braços del minaire amb la seva explicació, van accelerant el moviment de les màquines i les locomotrius i l'emoció cinemàtica arriba a un punt àlgid). La lliçó de ball. L'atropell d'un vailet (èxit del sonor i de l'expressió dels primers termes). Quina llàstima que no tot el film fos portat d'aquesta manera. Anotem però que els fragments que hem remarcat, són aquells en els que l'escenari s'humanitza una mica.

Podrem acceptar o no el cinema sonor; el que no podem tolerar és que un film sigui mut a estones i sonor a moments. No és únicament el fet comprensible de suprimir talkies. *Dinamita* no és un film integrament sonor, i en art els anfibis no resulten. D'altra banda la imperfecció actual dels aparells és dissimulada al cap de poc perquè l'orella s'hi habitua. Però si es passa d'una cosa a l'altra, l'orella no corregeix i el so quan apareix fa nosa. En aquest film, quan

truquen a la porta, tan aviat es sent com no, i tot d'un plegat, una gent que no deia res es posa a cridar i fins a cantar. I encara, algun dels sons emesos és terrible; el soroll d'aquell «Mercedes», fent viratges inversemblants, quan érem petits l'imitàvem millor bufant dins d'una regadora.

Anotem, però, l'escena magistral de l'atropell, on la sonoritat assoleix una expressió reeixidíssima.

En *Dinamita* hi ha alguna cosa contra la qual no sabríem dir res. El treball dels actors: Conrad Nagel se'n surt molt bé a desgrat de l'absurditat del personatge, que representa. Està tan bé en els moments banals com en els dramàtics. Elegant i sobri, no traeix el paper que li encarreguen i encara conserva tot el seu art de sempre.

Aquest film és la revelació de dos artistes considerables: Charles Bickford, que fa de minaire i Kay Johnson, que fa de noia milionària. Bickford té tota la força, tota la intensitat que pertoca al personatge que representa, que val a dir que és l'únic que ha estat traçat d'una manera humana dins d'aquest escenari.

Es mou amb la rigidesa que cal al seu paper, però no és rígida com a actor. Anima l'escena constantment i és un artista capaç d'omplir-la tota. És singularment fotogènic. Una revelació avui. Una consagració algun dia? Segurament.

Kay Johnson triomfa de l'impossible, fent acceptable una cosa inacceptable. De front té una fotogènia perfecta (de perfil ens sembla defectuosa) i anima el seu rostre amb mil facetes psicològiques. Tan interessant és en els moments dramàtics com en els còmics, i sap omplir sempre d'interès els seus fragments de pantalla. És possible que algun dia faci una creació memorable.

Cecil B. de Mille és un home del seu temps. Només que ara ja no hi som. Una renovació potser ja no és possible. Aleshores...

Reconeguem tanmateix una cosa: *Dinamita* en mans d'un home mediocre, hauria provocat ja una crisi de cinema, terrible. Cecil B. de Mille, responsable dels grans defectes d'aquesta cinta, també és responsable de què no hagi estat més dolenta encara.

JERONI MORAGUES

Avis als subscriptors
i compradors del

D'Ací i D'Allà

Tenim ja en aquesta Administració les cobertes per a relligar els 12 números de l'any 1930 de nostre Magazine. Guardar el D'ACÍ I D'ALLÀ relligat és tenir sempre a mà la història de tots els esdeveniments literaris, artístics i esportius de Catalunya. Cobertes soltes: 5'25 ptes. Cobertes i relligat: 7'50 ptes.

P. S. Després d'aquest film, la M. G. M. ens ha donat *Redempció*, de Fred Niblo. Amb films com aquest la M. G. M., podria salvar la temporada.

Ruth Hanak,

pianista nordamericana deixeble de Blanca Selva que tot aconseguint la seva formació musical a Barcelona, ha après el nostre idioma i s'ha enamorat de Catalunya. Ha donat recentment un concert que ha revelat la seva alta jerarquia artística

LA FORÇA DEL RECORD

per TOMAS ROIG I LLOP

FIGURES:

RAMON, 35 anys; i les germanes: ANTÒNIA, 40 anys, RAQUEL, 35 anys

Menjador menestral. Vespreja. Ramon i Antònia. El primer, llegeix. La segona, repassa roba prop del balcó. De tant en tant, Ramon deixa el llibre, resta pensarós un instant, s'aixeca i es passeja per tornar a llegir, i així una pila de vegades.

ESCENA I

ANTÒNIA (*que va seguint el seu marit amb els ulls, una mica inquieta*). — Trobo que estàs molt nerviós, avui...

RAMON. — No... potser sí... Nosé.

ANTÒNIA. — Aquest Banc! (*Mirant-lo fixament*). Treballes massa, tanmateix!

RAMON. — Treballar, rail! Mira... (*anava a dir quelcom, però es repensa i calla*).

ANTÒNIA (*deixant la roba i alçant-se*). — Ramon... No puc dissimular-t'ho més. Ramon: (*posant-li les mans a les espatlles*) tinc com un pressentiment estrany. Ahir, de cop i volta, em vaig quedar com glaçada.

RAMON. — Igual que jo... Precisament ahir! I com tu, vaig quedar-me sobtadament fred.

ANTÒNIA. — El mateix que si una ratxada de neu m'hagués tapat els sentits!

RAMON. — Què ens passa, Antònia? Tots dos hem callat fins avui.

ANTÒNIA. — Érem massa feliços.

RAMON. — Mai no havia temut com ara. I el pitjor és que...

ANTÒNIA. — Que sents l'esgarifança d'alguna cosa molt amarga que ha de venir...

RAMON. — ...!l que no puc precisar!

ANTÒNIA (*pregonament emocionada*). — ¡Doncs jo sí que ho sé: Ramon, és el passat que torna!

RAMON. — Què... què vols dir amb això?

ANTÒNIA (*desoladament, ara*). — ¡Que torna la Raquel, la meva germana!

Ramon en oir això, resta en silenci. Acaricia els cabells de la seva muller, qui reposa el seu front damunt del pit d'ell, i aquest diu, amb un gran esforç contingut, per no traïr-se:

RAMON. — I això et capfica, Antònia? No hi veig res en aquest retorn; sents estimada meva? res... sinó un probable penediment... (*Pausa*). I, al capdavant, a nosaltres, què se'ns en dona de la Raquel. A mi... (*Una mirada, intensament expressiva de l'esposa talla les seves pa-*

M.ª DOLORS BERTRAN, que en el paper d'Euridice, de l'«Orfeu» de Cocteau, representada a Sitges, va admirar tota la distingida assistència amb les seves facultats dramàtiques

raules mentre baixa ràpidament la cortina).

ESCENA II

És al matí. El mateix menjador. Pel balcó entra alegrement el sol. Es sent la remor del carrer, com un eco seguit i canviat. Ambient de gran placidesa. Aquesta quietud és ratllada només pel respir monòton del rellotge. Ramon entra i surt d'una cambra lateral esquerra, tot arranjant-se el botó del coll i diu:

RAMON. — Va, aquest botó ja ha agafat manies... ¡Una hora que maldo i ell tossut a no deixar-se cordar! Hi hagués l'Antònia ací. ¡Té, ja està! Pronunciar el seu nom i obeir el botó, ha estat tot u. Ben cert que les seves mans

visibles o no, acuden allà on cal.

(*S'asseu, obre un diari, somriu, el plega, i comenta*): Ara arribarà, tota polida com sempre i llesta que ni un argent viu. Pobra Antònia! (*A manera de resum de moltes cabòries*). M'estima tant! (*Pausa*).

Veiam si ja ve. (*Obre el balcó i guaita enfora atentament*). ¡Mireu-vos-la que eixerida i amb quin aire que camina! Però, no... no sembla pas ella... La mateixa figura, el mateix caminar... Jo juraria... No pot ésser. Si estaré somniant... ¡La Raquel! Ha guaitat enlaire i m'ha vist... Ja deu pujar l'escala... Per què véns, maleïda? Si ja ets ben morta per a mi (*tancant el balcó*). El cor no ens ha enganyat, Antònia... És que ja s'acostava!! (*Sona el timbre amb un espinguet clar i llarg, de clari triomfant*). No hi sóc; sense l'Antònia no obro... Ella és la meva força. (*Tornen a trucar, ara nerviosament*). ¡Que l'obri el diable, si de cas! (*Es passeja amunt i avall del menjador, visiblement desconcertat. Es sent una veu que crida:—¿Antònia, que no em vols obrir?; sóc la teva germana... He vist en Ramon al balcó!—Torna a trucar, ara feblement, a petits intervals i entre sanglots.*)

RAMON. — Plora! És capaç de moure un escàndol. La mateixa de sempre. (*De cop, decidint-se*) Va, va... l'obriré... i Déu hi faci més que tots!

ESCENA III

Entra al menjador Raquel, seguida de Ramon. Ella, molt agitada i amb els ulls plorosos, és encara bonica, d'una boniquesa bon xic marcida, però que desperta una gran simpatia. Ramon no la gosa mirar i està pal·lidíssim.

RAQUEL (*dirigint-se resoltament vers l'home, tot eixugant-se els ulls*). — ¡I la meva germana, on és? Està ben bona? (*Esguardant a l'entorn*). Tot està igual que aleshores... Les flors al balcó. Els mateixos mobles... ¡Nosaltres sí que hem envellit! Oh, Ramon, si ja et grisegen els cabells! I doncs, que no et tracta bé la meva germana?

RAMON. — Mira, Raquel: et comportes com si mai no hi hagués hagut res entre nosaltres...

RAQUEL. — Encara? jo que venia en so de pau...

Ramon, jo t'ho prego: esborra el passat. Vinc penedida.

RAMON. — Penedida! (*Riu amb sarcasme*). Penedida! Les dones com tu no en poden tenir de remordiments... Els fan nosa.

RAQUEL. — De manera que no em creus?

RAMON. — Et vaig creure una vegada...

RAQUEL. — Era la joventut que m'embriagava.

RAMON. — Sí, paraules que fan bonic i res més.

RAQUEL. — Ramon, no vinc a demanar-te sinó pietat... Torno destroçada. No viuré gaire. Deixeu-me acabar els meus pocs dies ací, amb vosaltres, amb l'Antònia.

RAMON. — Tens sort que ella et perdonarà. Té, ja és ací. (*Es sent el forfalleig d'una clau*).

RAQUEL (*molt ràpida*). — I tu, Ramon, no em perdones?

RAMON. — Jo... jo no ho sé si et perdono! (*Va cap a la porta*) Antònia, una sorpresa... Mai diries...

ANTÒNIA. — La Raquel!

RAQUEL. — (*No gosant acostar-s'hi*) Germana meua!

ANTÒNIA (*vacil·lant, però donant-se de cop, enterament*). — ¡Raquel, la meua estimada Raquel! (*S'abracen convulsivament, entre besades*).

(*Ramon, amb un aire dubitatiu, plega uns diaris tot creuant l'escena*).

ESCENA IV

Raquel i Antònia, assegudes prop del balcó. Hi ha un gran silenci a l'entorn.

RAQUEL. — Sí, és veritat. He viscut molt en pocs anys. He viscut massa.

ANTÒNIA. — El món que hauràs vist! Quantes terres, quanta gent! I mai igual. (*Com ensomniada*). ¡Ha d'ésser bonic viatjar!

RAQUEL. — És un plaer inefable. És el desig de viure i no viure. De tastar una mica cada cosa i no quedar-te'n mai embriagada. Sempre amb un gust renovat al paladar; i, als ulls, la delícia de veure coses noves incansablement...

ANTÒNIA. — ¡Com has gaudit, Raquel!

RAQUEL. — I com he sofert, també, digues. No sempre he trobat goigs...

ANTÒNIA (*enriolada*). — Les penes, si de cas, t'han afavorit.

RAQUEL. — Vols dir?

ANTÒNIA. — Ben cert. Aquell esbojarrament d'abans s'endevina que encara respira dintre teu. Sinó que un grapatet d'anys l'ha frenat i t'ha fet més interessant.

RAQUEL. — Tu sempre m'has estimat molt: són els teus ulls que em volen veure com abans. Com abans! Llavors que tenia vint anys, si que en feia de goig... Veu aquí el meu pecat: haver-ne tingut consciència.

ANTÒNIA. — Però eres una presuinida amb

gràcia. Te'n recordes? ¡Com t'envejaven les amigues! Jo mai no te'n vaig sentir, d'enveja!

RAQUEL. — ¡Doncs ara jo en sento d'elles i... de tu!

ANTÒNIA. — De mi? Per què?

RAQUEL (*commosa*). — Sento enveja de la teua felicitat. Em trobo tan sola, tan abandonada, que si no hi hagués el teu afecte per entremig...

ANTÒNIA. — Què anaves a dir! ¿No t'hem perdonat? No hi ha records per a nosaltres, sinó

com una germana. Si no t'ho diu és perquè no li plauen els sentimentalismes.

RAQUEL. — ¿Així, tu creus que Ramon ha oblidat?

ANTÒNIA. — En absolut; *allò vostre* va ésser una foguerada de joventut. Si us haguéssiu casat haurieu estat molt desgraciats... La teua fugida, de primer, el va trastornar molt. Però jo vaig saber-li guarir aquella ferida perquè jo la l'estimava de feia temps i estava segura...

RAQUEL. — ¡Del meu temperament!

ANTÒNIA. — Tu ho has dit. Del teu temperament fogós, massa... com t'ho diré jo, massa... alegre.

RAQUEL. — ¡Ja l'he pagada ben cara aquesta alegria! Durant aquests dotze anys que no heu sabut res de mi, he comès errades que, si les sabéssiu, us omplirien de vergonya.

ANTÒNIA. — ¡Aquest passat... sempre aquest passat!

RAQUEL. — Ha estat com una muralla altíssima que em privava de tornar.

ANTÒNIA. — I, ja veus com no era sinó una obsessió molt desagradable.

RAQUEL. — Tenia també por de Ramon.

ANTÒNIA. — Ramon és tot un altre. ¿Que no ho has vist?

RAQUEL. — Jo no ho sé veure com tu.

ANTÒNIA. — Jo no t'enganyo!

RAQUEL. — Però tu et pots enganyar... Mira: cal que ho senti d'ell mateix, dels seus mateixos llavis, que no us faig nosa. Vull estar-ne segura preguntant-li ho jo... Si no, la meua pau és impossible, Antònia!

ANTÒNIA. — Ets una inquieta! No et dic jo... Però, en fi, ja que tu ho vols, ara que ja és a punt d'arribar, us deixaré sols a posta, perquè la meua presència no el coaccioni.

RAQUEL. — ¡Gràcies, germana meua! (*Es besen i resten en silenci. Sona un timbre*).

ANTÒNIA. — Té, ja és ací. És el seu trucar.

RAQUEL. — Que hi vaig jo?

ANTÒNIA. — No... queda't al menjador. Ell hi vindrà, i, mentre li parles jo feinejaré per les cambres.

ESCENA V

Ramon i Raquel. Aquell esguardant-la inquietament.

RAQUEL. — Hola, Ramon! Véns gaire cansat?

RAMON (*defugint-la*). — Com sempre. Com ahir... com demà, segurament. ¿Què vols que senti un dependent de Banca? ¡soroll de duros i res més!

RAQUEL. — Té raó, la teua germana. Treballes massa, amb menys, podries viure bé i amb més repòs.

(*Segueix a la pàgina 398*)

MARIA PLANAS I IZABAL, que va revelar-se excel·lent actriu en la representació de l'obra «Orfeu», de Cocteau, donada a Sitges per una companyia de purs «amateurs». Hi feia el paper de «la Mort»

el present, les hores d'ara, el viure de cada dia amb el sincer anhel de fer-te'l agradable, de tornar la salut al teu cos i la calma al teu esperit.

RAQUEL. — Aquesta calma, Antònia, no tornarà perquè en Ramon no em perdona... sincerament.

ANTÒNIA. — En Ramon és una mica eixut. Se l'ha d'endevinar.

RAQUEL. — Em té una rancúnia a la callada, que em travessa l'ànima!

ANTÒNIA. — Això són cabòries teves. Ell sempre m'en parla bé, de tu.

RAQUEL. — Ah, sí? I, què diu de mi? Així sóc jo la que m'enganyo?

ANTÒNIA. — I és clar, dona! Ramon t'estima

Les línies de la moda masculina

En línies generals, convé dir que la moda no ha fet variació. Persisteix en les seves tendències de l'any anterior. Les americanes o jaquetes es duran preferentment creuades i una mica curtes — sense exageració. Quant als pantalons, mantindran el cànon fixat. No ens n'hem d'estranyar; la seva forma present és força enraonada i, tot i que la moda admet la fantasia i a vegades fins l'absurditat, s'aferra amb particular energia a les solucions lògiques i còmodes.

Els gavanys per al matí es faran aquesta temporada en colors clars, amb predomini del *beige* i el gris format per dibuixos petits i la clàssica espiga, però sempre en petit. Cenyits al cos i no gaire llargs. Per a vestir, els colors marró, decididament fosc, blau i gris marengo, figurant diagonal i espigues però to sobre to. Afegim que per als vestits creuats es recomana el color llis o bé de mostra menuda que en fa l'efecte; amb aquests vestits és molt indicat el pantaló sense plec a baix.

El gabany esportiu admetrà els tons atrevits, especialment els verdosos i els *beige* clars. El vestit recte — és a dir, el clàssic amb els seus tres botons i la solapa amb angle obert — requereix l'armilla creuada, amb la qual forma un conjunt molt elegant.

Passem al capítol, sempre interessant, de les camises. Les de ratlles fines i dibuixos petits, en general de gran discreció són les que dominen. Per a la tarda, gaudeixen també de favor les de ratlles horitzontals amb coll del mateix color. Per a esport, indicadíssima la camisa en franel·la o Oxford en tonalitats llises i amb coll tombat fix, baix i obert pel mig.

L'Smoking i el frac admeten amb més decisió que anys anteriors el color blau fosc; de manera, que sobretot entre el jovent, podem dir que el negre ha estat exiliat.

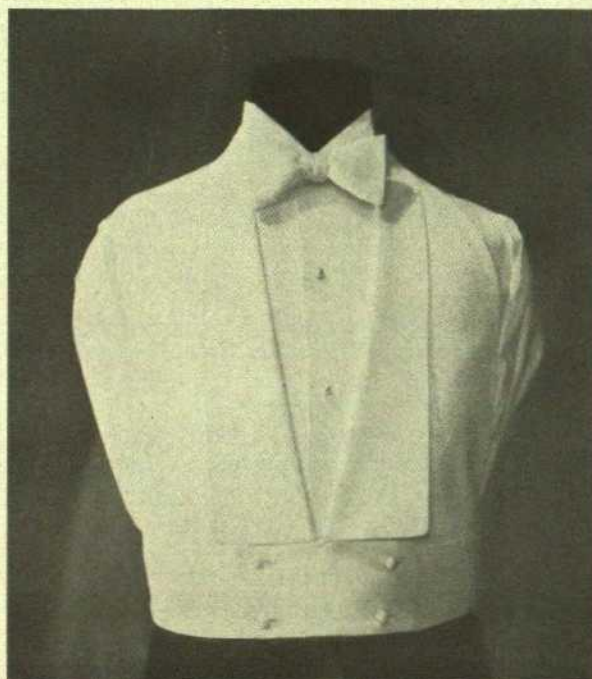
Per al frac és indispensable la pitera forta de piqué quadrícula amb l'armilla del mateix gènere i la corbata que hi faci joc — és la darrera paraula. La pitera planxada mat — no pas brillant.

En el ram de la corbateria, triomfen els colors llisos, predominant el verd, el granat, i el blau.

Cada dia es marca més la tendència, en els vestits de senyor, als conjunts en color.

Capells. La preferència és per als colors gris i marró i una mica per al verd. Persisteixen les ales petites per al tipus esport. El capell *velours* torna a estar en voga, i amb motiu: és molt resistent i molt elegant alhora.

SANTIAGO COMAS (de Comas, S. A.)

que regiran
durant l'hivern 1930

LA MAR I ELS HOMES

TAL vegada és la mar allò que, de tots els temps, ha fet vibrar més intensament la sensibilitat humana. Per adduir raons ben planeres o si preferiu puerils i tot, girem una mica els ulls fins a trobar l'home més intuïtiu, l'infant, i a ser possible, l'infant davant un toll d'aigua. La imatge marinera és inevitable: l'infant s'arraularà a les ribes de l'encalmada i diminuta mar i aviat la majestat d'una barca de paper solcarà les invisibles onades. I qui sap si l'infant que hauré trobat serà un precoç dirigent de pobles fets i cabals i la seva barca, no de paper, sinó de suro o de fusta, assumirà les importantíssimes funcions d'un cuirassat amb tots els ells i uts, capaç de llençar a fons totes les barquetes que s'atreveixin a plantar-li cara...

Deixant tranquils els infants i posant-nos a l'alçada dels homes que ja no juguen amb les fonts que ves-

sen, els tolls dels carrers o els estanys dels parcs, la mar ens apareix més i més suggestionadora i apassionant. Els nostres dies són plens de la suggestió i de la passió que la mar exerceix en l'ànima dels homes; Alain Gerbault, per dir un cas de fora i Enric Blanco, per dir un cas de casa nostra, són magnífics testimonis de la infinitat de gestes heroiques nascudes de la passió per la mar.

No és pas d'ara que es contenen les gestes dels homes de mar; amb tota seguretat, la del primer que va aventurar-se a cavalcar damunt les ones devia perdurar qui sap el temps en la memòria dels homes tal com avui encara perdura la de Colom camí d'Amèrica, muntat en una nau que ara, a la vista dels grans transatlàntics, no ens aturem a comparar amb el més vulgar esclop. Es-

clop o no, la caravel·la colombina, que de retop ha participat de la glòria del descobridor, és, d'entre totes les menes de vaixells, — i qui sap si per la causa que acabem d'apuntar — la que a desgrat dels progressos del ram ha aconseguit, àdhuc en temps moderns, l'honor del símbol. Quantes empreses volem trobar que s'han emparat de la caravel·la per sant i senya? Quan-

L'hora no pot ésser més ben triada; l'hora de la llum i l'ombra, del fum i de la mar calma, de les siluetes bèl·liques — d'una bel·licositat que no fa por —, l'hora en fi, en què la mar ha aguditzat la sensibilitat del fotògraf per tal que pogués compaginar l'absurditat d'una aigua pacífica amb uns vaixells que tot i reflectir-la, per virtut d'a-

questa compaginació no acaben de mostrar crua i nua la crueltat que és la raó de llur existència.

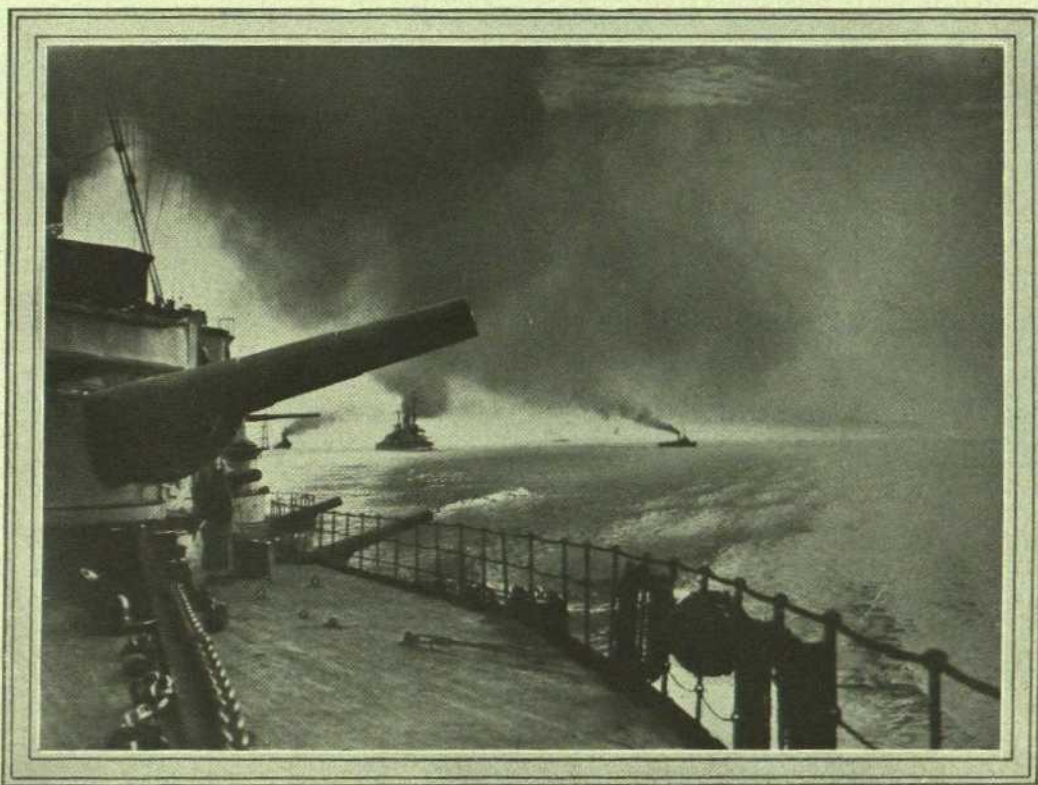
Ni ens és plaent de recercar-la. Preferim de bocabardar-nos a la suggestió del fotògraf que no a la dels homes que han obligat la mar a ajupir l'esquena sota la mola superba dels castells flotants que duen la destrucció a les entranyes i es passen impasibles damunt aquesta aigua tan quieta i estenen un llençol de fum sota un cel que deu ésser clar i torturen la llum que allà a l'horitzó no acaba de fer-se resplendent.

Amb una mar i amb un cel i amb una llum així — no fossin els canons — Maragall, i amb Maragall, no pocs poetes es lliurarien a la lluminositat del vers, perquè la mar no fóra suggestionadora d'homes sinó dugués el brandó de la poesia ben encès. Aquests canons també tenen la seva poesia. I no precisament — ja que hem citat Maragall — una poesia que s'avingui gens ni gaire amb aquests versos:

*Degué sé un dia així que el bon Jesús
caminà sobre el mar: el cel i l'aigua
serien, com avui, llisos i blaus...*

Fem punt. El xoc d'aquests versos amb les planxes dels cuirassats fan massa esgarifança.

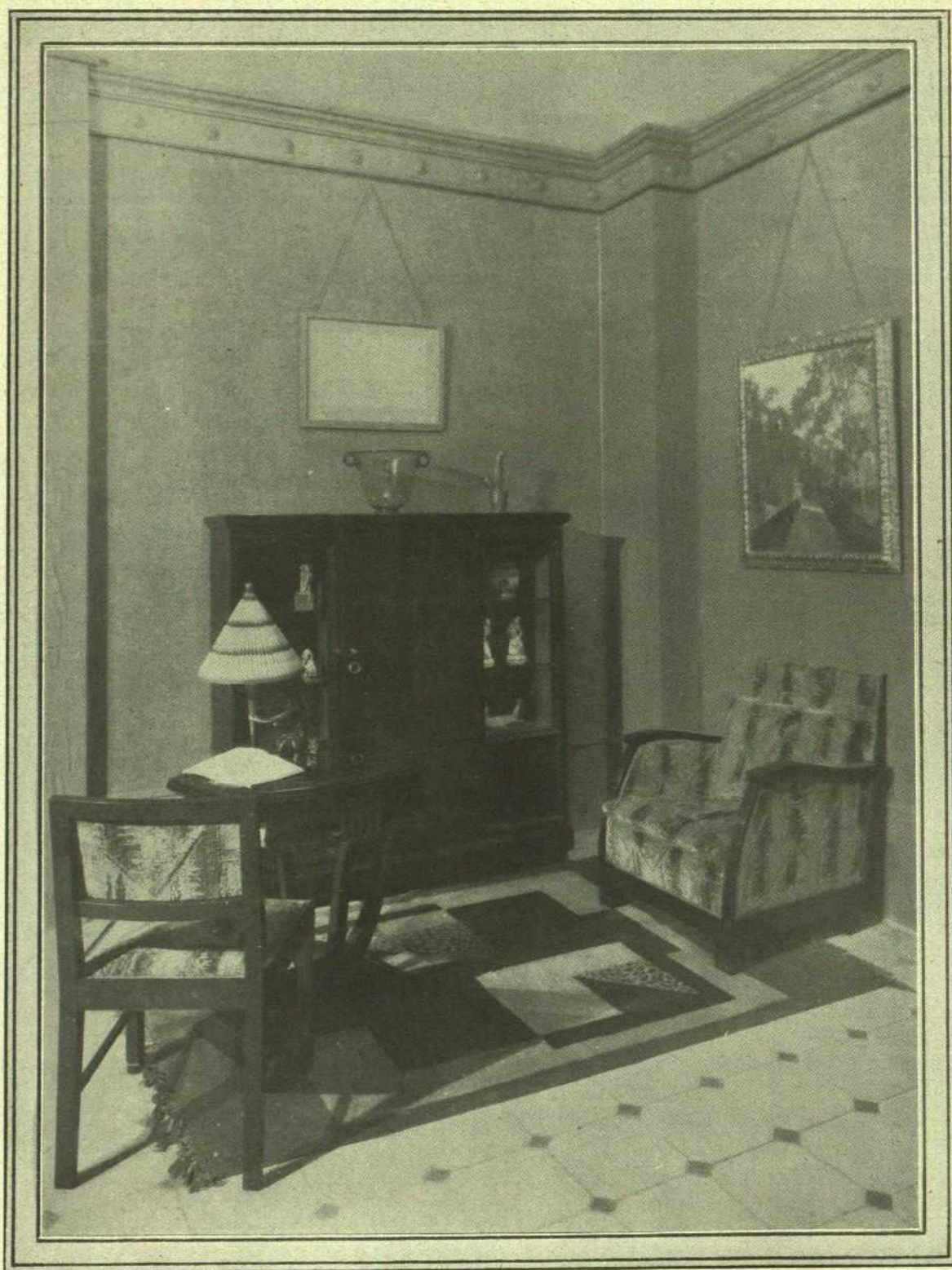
JOSEP MIRACLE

Un episodi de les darreres maniobres de la flota americana del Pacífic

tes veles inflades volem comptar entre exlibris, membrets, capçaleres i segells? I quantes, encara, a través dels versos de tants i tants poetes? Tal vegada aquesta florida de veles va inspirar a Salvat-Papasseit, l'avantguardista, aquell toc de trompeta a la lògica revolucionària. El recordeu? «Homer, si va cantar els remes de la victòria, fou perquè en el seu temps per la força dels remes s'obtenien victòries; Marinetti avui cantarà els cuirassats, els aeroplans frenètics i les boques de foc dels monstruosos canons. — Lliurarem (sic) Catalunya per la força dels remes?»

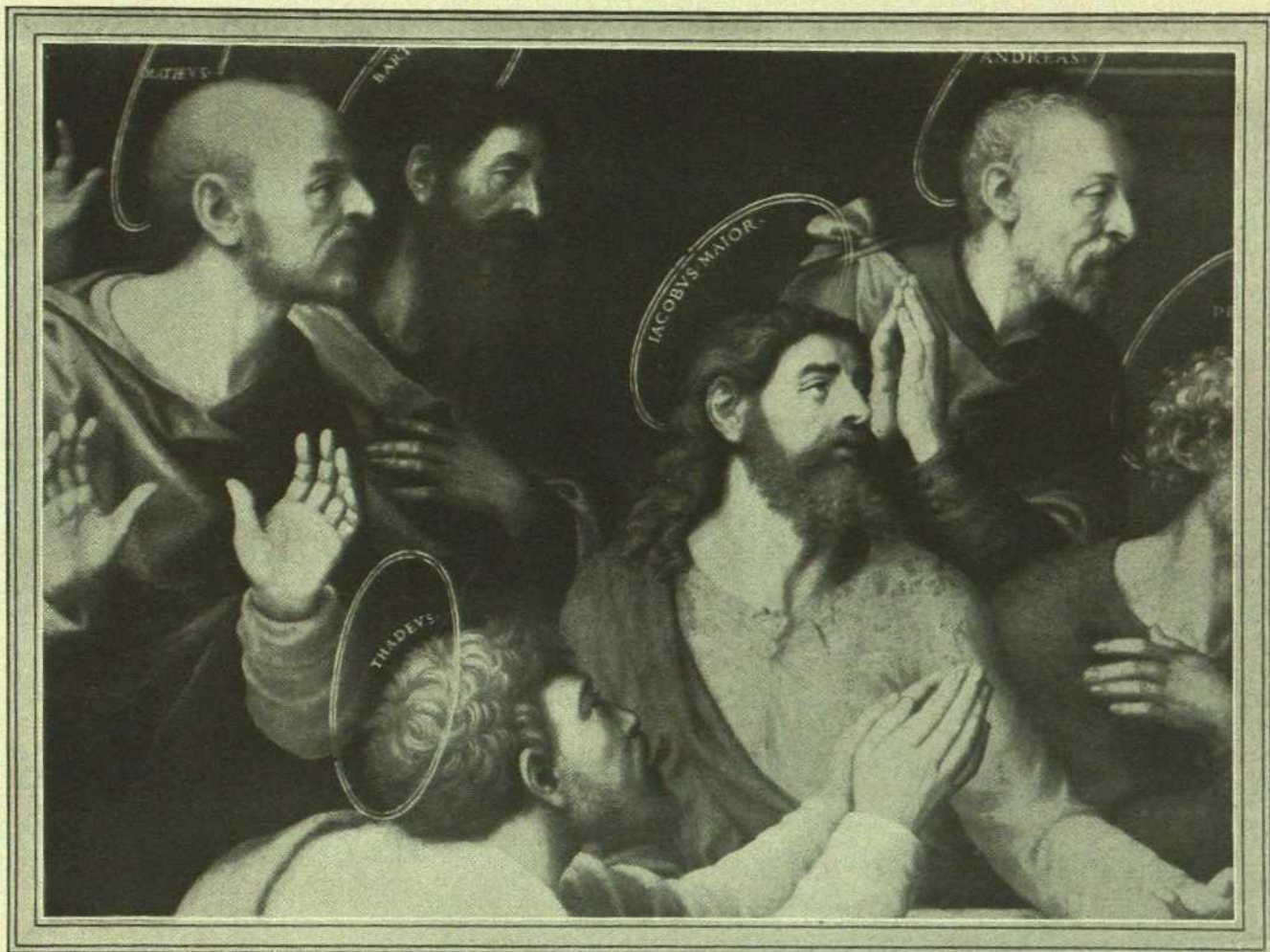
Una concepció així i una sensibilitat afínada deu haver estat la que ha encarat l'objectiu a les evolucions dels vaixells de guerra que presideixen aquesta pàgina.

Joan Busquets

Moblista i decorador,

ha creat aquest recó ple d'intimitat i de sòbria elegància que sembla esperar la presència humana

ROSTRES CATALANS AL "PRADO"

Els diumenges al matí, hom permet l'entrada gratuïta al Museu de Pintures. Com que la calitja s'és esvaïda, i l'hora matinal reprèn una ingènua tebior, una heterogènia gernació s'escola per la porta giratòria del Museu, on s'hi respira una atmosfera densa i com de llar encesa i perfumada.

Les mantellines decoren testes que acaben de sortir de missa, i uns rostres esvalotats. Hi ha també aquella mena d'home madur que de vegades, fins i tot és un sergent d'aeronàutica o un conductor de tramvia que es formen una indefinible cultura plàstica, a poc preu. Hi ha a més a més el desvocat, l'estudiant que ve de fora, la parella de promesos, i aquest tipus d'home que camina amb desimboltura, que travessa ràpidament sales i galeries, que es dirigeix simplement a precisar un detall a l'angle d'un Brueghel o d'un Van der Weyden, i que segurament és un erudit.

Com que hi ha itineraris ben remarcables, i a un preu no pas massa revoltant, no caldrà pas que jo intenti allò que Waldo Franck anomenaria el redescobriment de la pintura clàssica. Els meus lectors, segurament, protestarien si els parlés — amb una lleugeríssima intenció pedagògica indissimulable — del realisme de Velázquez o del patetisme de Zurbarán.

Allò que un home de Llevant copsa en encarar-se amb l'esplèndida pintura castellana del XVI i del XVII és — i això no ho porten pas les guies — una sensació que podria precisar-se amb una frase de moda: la sensació del fet diferencial.

Els rostres que són a les teles de Velázquez, de Ribera, de Murillo — que els observadors, d'Azorín a Carco, troben encara pels carrers de Madrid o pels camins de la Mancha — són

Fragment d'una pintura de Juan de Juanes on apareixen un seguit de fesomies llevantines

rostres típics, ferrenys, magnífics de dignitat i de noblesa; rostres d'una mirada intel·ligent i viva. Ningú, però, prendria aquests rostres per rostres de català. Travessant Espanya hom aprèn a distingir els catalans per una lleugeríssima matisació facial. Els catalans tenim una fesomia pròpia; jo he fet

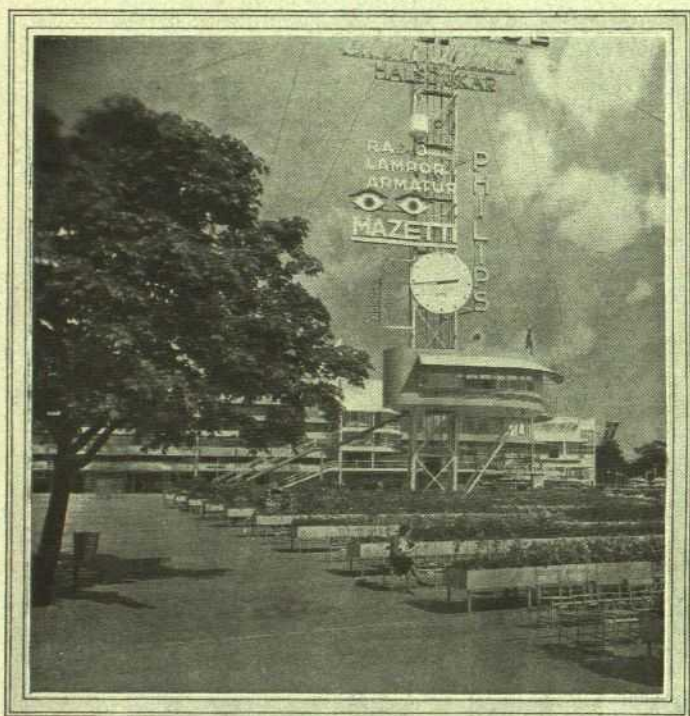
l'experiència a un lloc on es trobaven molts homes de la mateixa edat; i l'apreciació no em fallava gairebé mai. Amb una mica d'habitud la confusió esdevenia impossible.

Sovint, quan deixeu una ciutat o un poble on hi heu residit llargament, us emporteu una sèrie de clixés visuals, que voldríeu enquibir damunt les noves sensacions. En arribar a una ciutat us sembla veure aquell amic o aquell desconegut que vosaltres vèieu a la vostra ciutat llunyana. I bé: mai una figura d'aquestes teles ha pogut suggerir-me una cosa semblant. Sinó una sèrie de consideracions diverses; algunes de les quals han estat escrites.

De sobte, però, us trobeu voltat de rostres familiars. Us sembla que la decoració no ha canviat. Els homes porten abillatges semblants i una decoració facial idèntica. Sols el paisatge del fons ha guanyat una mica de tendresa. Però els homes són diferents; tenen cara de català. Aviat en destrieu la causa. Us trobeu, per exemple, davant d'una tela de Juan de Juanes, pintor valencià. Aquests homes, sí. Tenen una brunor mediterrània i un indefinible aspecte que ens és quotidià: El gest us és familiar, i us trobeu bé mirant-los el rostre. Semblen aquells ciutadans que són al retaule dels Consellers d'en Dalmau, que juraríeu haver-los vist tots, un per un, al carrer més baix de Sant Pere.

GUILLERMO DIAZ PLAJA

Una Exposició d'arts decoratives

Torre metàl·lica i els rengles de seients a posta per als concerts

IMAGINEU-VOS Estocolm (la Venècia del Nord, com l'anomenen les guies) amb el seu Ajuntament tan alabat i amb la seva Biblioteca tan discutida; ara imagineu-vos també aquest simpàtic llac Mälaren ple sempre de vaporets blancs i de gaviotes que fan acrobàcies al seu voltant; després cases molt modernes al costat d'altres que no ho són tant, però totes vistes sempre per entremig del cordatge dels vaixells. Imagineu-vos encara que sou en un país a on es té un veritable amor a l'aire lliure, a l'aigua, i al sol; tot-hom aquí té la seva barqueta o la cabana de vius colors en una de les cales camí de Saltsjöbaden.

Quan hàgiu considerat totes aquestes coses, trobareu molt raonable la arquitectura que els suecs han donat a llur Exposició d'arts decoratives. D'essencialment moderna i quasi naval podríem qualificar aquesta arquitectura que ells anomenen «funcionalista». Fidels a llurs teories, ells han donat a aquests palaus d'exposició el caràcter de veritables reclams vivents; no podria passar-vos mai pel cap que aquest restaurant amb la seva immensa paret de cristall, restarà aquí sempre; us imagineu de seguida que durarà el que durin les flors que penjen per les seves baranes i les banderes que flamegen al seu entorn. No capiríeu aquesta arquitectura sense ésser flamant; no poden perdre el seu esclat, les parets blanquíssimes amb lletres d'or, ni la seva viva les parets púrpura amb lletres d'argent; per les seves portes i finestres amplíssims s'han de veure brillar els cristalls i acers cromats, i les flors i les banderes han de posar constantment al volt de tot, l'alegria dels seus colors. Aquesta és la principal qualitat que trobem en l'arquitectura de l'exposició: l'ésser essencialment d'exposició.

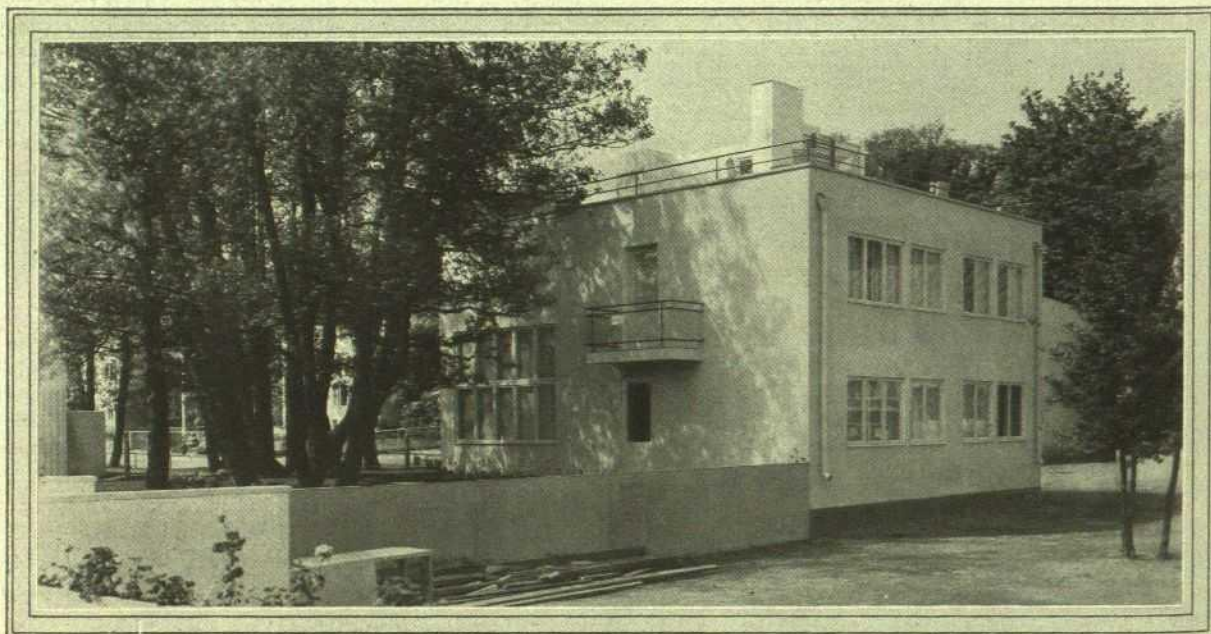
No cregueu per això que pel sol fet d'ésser cosa interina manquin d'interès aquests palaus, al contrari; si abandonant el brogit de la gran Plaça de Festes amb la seva torre metàl·lica plena de reclams lluminosos, aneu a aquell recó on s'exposen les petites casetes i els pisos de lloguer us convencereu plenament que no han estat fets en va aquells experiments un xic atrevits, puix han ajudat a resoldre moltes de les solucions pràctiques que aquí us admiren. Les proporcions, les qualitats, els colors tot en elles és altra cosa; són construccions tant per al ple sol, com per a soportar la pluja i la neu; l'interior us sembla confortable, perquè l'exterior amb la seva ponderació de masses us ha semblat acollidor, però a desgrat de la gran diferència que les separa del reste de construccions sentiu no sé per què, que aquells halls d'exhibició han estat justament el camp d'experimentació per arribar a aquest resultat.

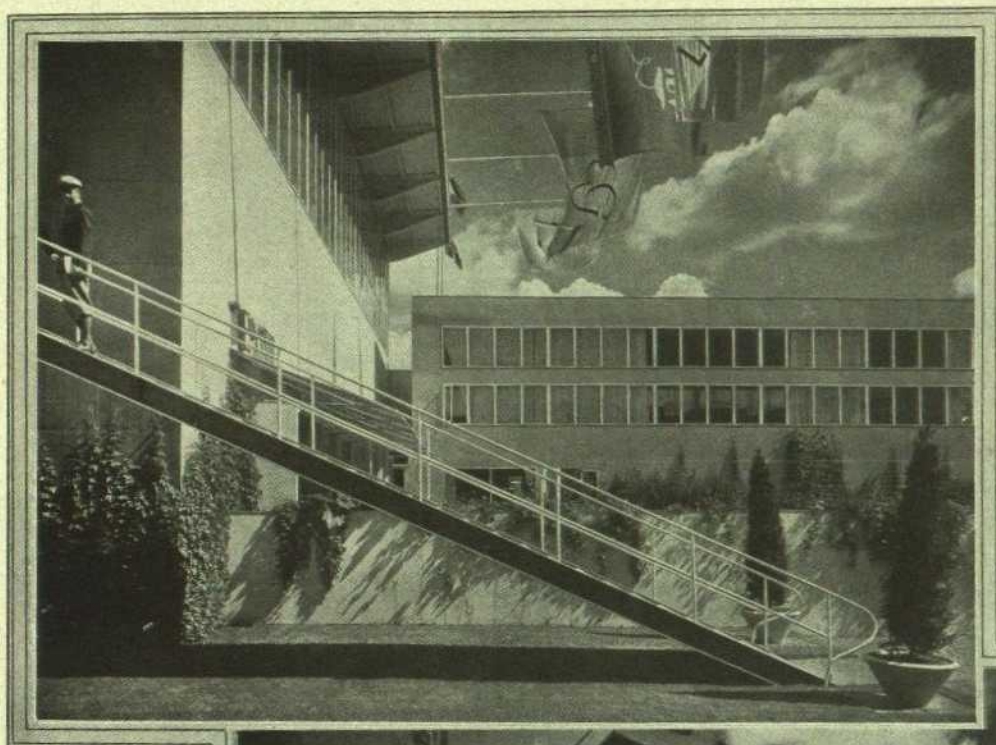
Quan dies després un bon amic em féu visitar algunes cases en construcció dins de Estocolm, en veure que implantaven ja les lliçons apreses a darrera hora, donant als pisos modestos solucions lògiques i confortables vaig pensar, com hauria estat profitós per a nosaltres, que en la passada Exposició nostra s'hagués pensat a fer una mica de lloc a aquests experiments un xic atrevits que són a la llarga, lliçons profundes de molta utilitat per al dia de demà.

Estocolm, agost 1930

RAMON RIGOL

Una instal·lació del certamen suec que realitza agradablement l'ideal de tota casa moderna

A l'esquerra el palau de les Arts tèxtils; al fons el palau de les Arts del llibre, l'un i l'altre obeint les normes de l'arquitectura de darrera hora

Palau anomenat la «Casa de tots». Hom hi pot admirar el triomf de les noves fórmules de rotolació i propaganda

El gran restaurant de l'Exposició que, com tots els seus edificis, respon a les noves concepcions arquitectòniques, sense cap mena de respecte per les antigues

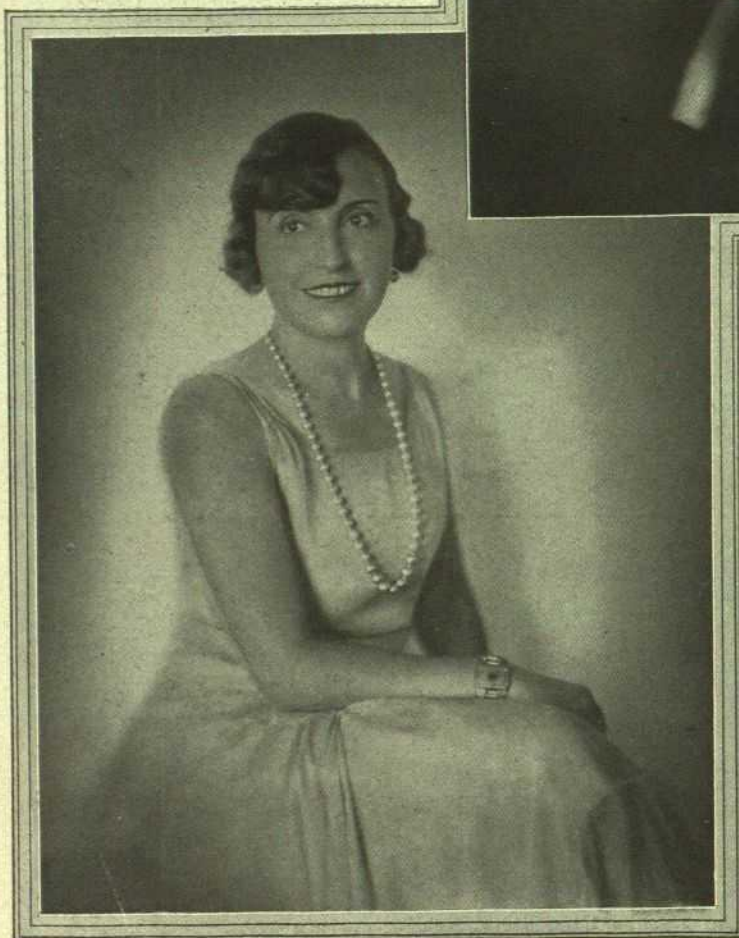
*La senyora de Garriga
i Nogués*

FOTOS
BANÚS

*La senyora Cèlia Gerona
de Peris-Mencheta*

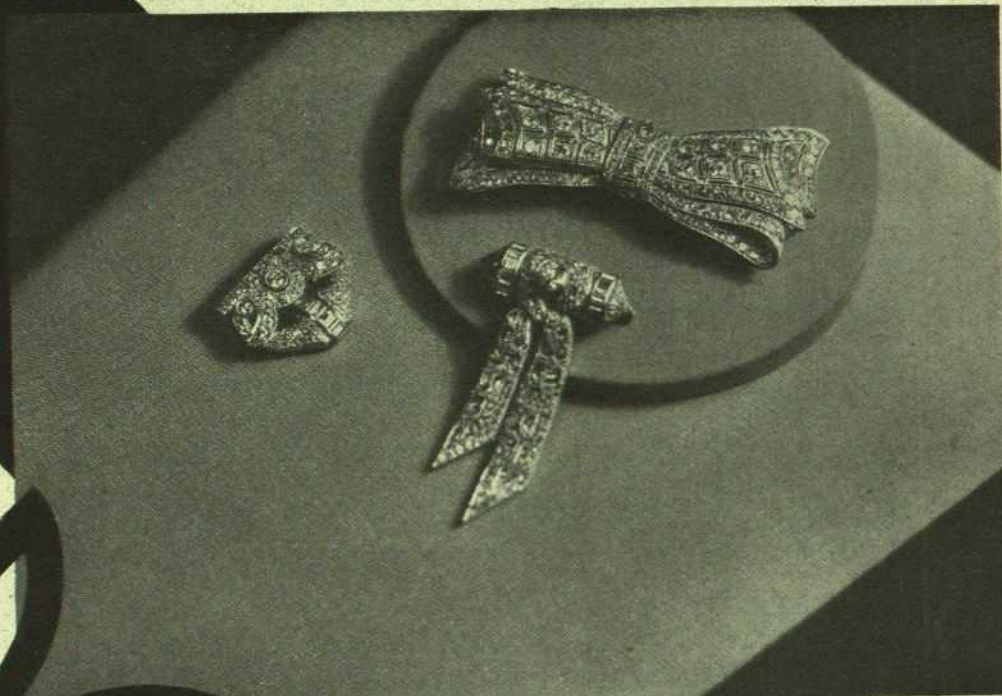
*La senyoreta Pilar
Llanas Victory*

UNA PÀGINA
DEL NOSTRE ÀLBUM

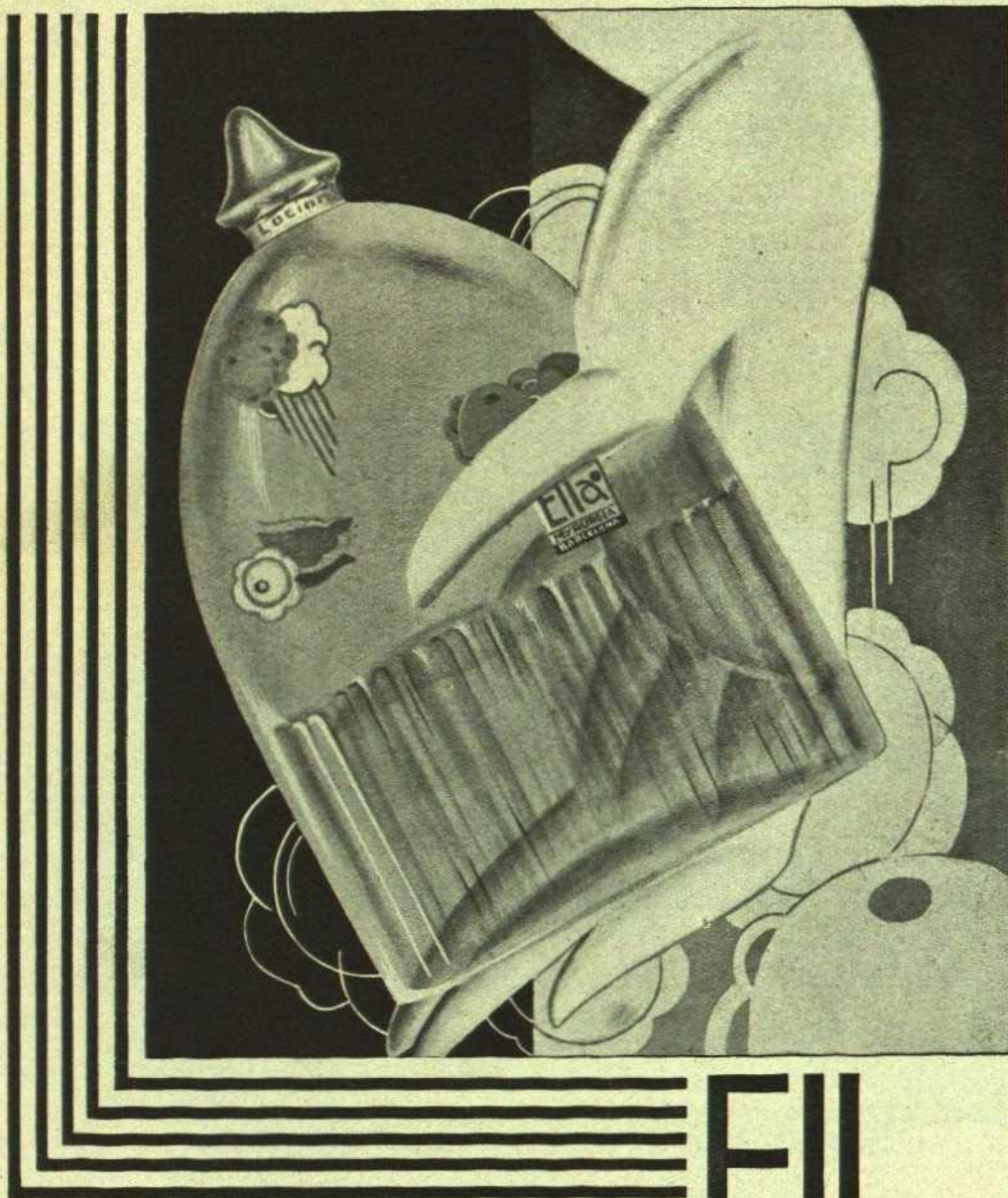
EL JOIER DE MODA

J. J. a l a.

RAMBLA DEL CENTRE. 33
PASSATGE BACARDI, 2

LOCIO

Ella

conté la seva nota preferida... la imprevista

MYRURGIA
BARCELONA

Anecdotalari marítim

(Continuació de la pàgina 368)

pujar a coberta un bigard amb una trompeta a les vuit del matí per a despertar tothom, encara que ell no es llevés; i un bon matí ple de sol, clar i diàfan, per sobre de la mar blava i per entremig del polsim d'or de l'atmosfera va sortir com un llamp el crit d'aquella trompeta estrident que tocava un bigard d'en Roviralta cada matí i tots els vaixells varen hissar llurs veles que el vent que arriçava la mar va omplir amorosament i les naus blanques van abandonar amb infinita recança la meravella de la illa daurada.

JOSÉ M.ª LASAOSA-DILLA

VENTALLS

(Continuació de la pàgina 373)

ta que avui, fins la dona que més privada es veu de practicar els esports, passa durant l'any a l'aire lliure moltes més hores que no hi passava la seva mare, i acostuma amb això braument el seu cos a suportar el fred i la calor.

Desmaiar-se una dama, era segons sembla, en el segle passat, la cosa més natural del món, i el fer-li flairar el flascó de sals angleses, tot desfent-li els cordons de la cotilla, i donant-li vent amb el ventall, segons es dedueix per la literatura d'aquella època, era una operació que els galans aprenien com aquell qui diu a l'escola. Eren tan delicades aquelles dames que fins i tot es podien permetre el diví luxe de morir d'amor! I s'enrojolaven i empal·lidien tan fàcilment, que el ventall els servia d'un vel graciós i pràctic alhora, per a amagar l'excessiva eloquència de la seva epidermis. No és d'estranyar, doncs, la lenta agonia d'aquesta penyora femenina. Si les principals raons d'ésser de la seva existència van morint! Però si bé passariem sense excessives proteccions per l'extinció del ventall banal i fet en sèrie, plorariem com una veritable dissort la pèrdua definitiva del ventall artístic, d'aquell ventall tan deliciosament bell, que encomana a les mans que el saben fer jugar un rar perfum de feminitat i que fou segurament el que va inspirar a Angel Guimerà aquests mots gentils:

*Va ésser temps enrrera
que ella es va barallar
amb el Déu de l'amor de tal manera
que una ala entre les mans li va quedar.
Ella amb l'ala ventant-se, al món impera,
i amb l'altra sola amor no sap volar.*

LA SEDA ARTIFICIAL DE FILAMENTS MES FINS

Preferida pels fabricants de MITGES A MALLA FINA

Adreces de fabricants i venedors de mitges, crespens i articles AGFA i AGFA TRAVIS seran facilitades gustosament per la casa

Exclusiva de venda per a Espanya:

Consell de Cent, 403
Teléfans 51577 i 51578

JOSEP MARIOL ARMENGOL

BARCELONA
Dir. telegráfica MARIGOL

S. VERDAGUER

Ronda Universitat, 9
Telèfon 10421
BARCELONA

LAVABOS, BIDETS, BANYERES, etc.

ACADÈMIA COTS

Av. Portal de l'Angel, 38 - Tel. 18933 - Av. 782

COMERC • IDIOMES • TA-
QUIGRAFIA • MECANOGRÀ-
FIA • BATXILLERAT I PE-
RITATGE MERCANTIL

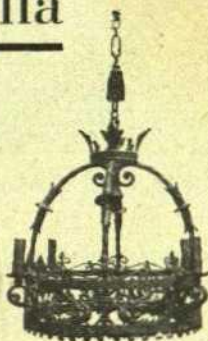
Classes selectes - Diferents salons au-
les per separació d'ambdós sexes amb
totes les comoditats desitjables. Clas-
ses econòmiques a 5 ptes. mensuals

FERROS ARTÍSTICS

fontdevila

CONSTRU-
CIÓ D'OBRES

Peu de la Creu, 10
Telèfon 21503

Rambla del Mig, 7 (davant del Liceu)
INSTITUT DE MASSATGE

FABRICA DE PRODUCTES CERAMICS

Cassimir Vicens

Rajoles, Articles de Cons-
trucció i Terres Cuites

Carrer Tallers, 72 - Telèf. 15644 - BARCELONA

SASTRERIA CAMISERIA

SENYORA-CAVALLER CORBATERIA
I NENS - UNIFORMES I NOVELTATS

SOMBRERERIA

PARAIGÜES I BASTONS

CORTS CATALANES, NÚM. 578

(tocant la Plaça Universitat)

TELEFON NÚM. 32902

BARCELONA

LA FORÇA DEL RECORD

(Continuació de la pàgina 387)

RAMON. — És que de vegades, hom treballa molt, com un bastaix, per ofegar certes veus...

RAQUEL (*baixant de to*). — Què vols dir? ¡No t'entenc!

RAMON (*sec*). — No m'entens?... Doncs, ja ets prou gran per a entendre'm.

RAQUEL. — Em renyes?

RAMON. — No sé el que et mereixes!

RAQUEL (*amb energia*). — La veritat, Ramon... només que la veritat: és que et faig nosa? L'Antònia...

RAMON (*agit*). — ¡Calla, no pronunciïs aquest nom! Millor que parlem una altra hora.

RAQUEL. — Per Déu, Ramon, què et passa, què tens? Tu calles alguna cosa molt greu!

RAMON (*com referint-se a una altra conversa*). — Mai no me n'has fet, de nosa. Ni quan eres lluny... Ni creient-te morta!

RAQUEL (*veient a on va*). — Oh, és cert?

RAMON (*agafant-li les mans amb passió*). — Com ara t'estic parlant!

RAQUEL (*deseixint-se'n suaument*). — ¡Me n'aniré!

RAMON. — Tu no te n'aniràs, perquè encara m'estimes.

RAQUEL. — Però, i ella...?

RAMON. — Cal que visqui amb aquest engany!

RAQUEL. — No... fóra una traïció imperdonable! (*Contenint-se el plor*). ¡Déu meu, jo que venia a cercar la pau!

RAMON. — Calla, que et pot sentir!

RAQUEL (*decidida*). — Ramon, no pot ésser... Jo no ho resistiria. Me n'aniré!

RAMON. — I jo ho deixaré tot per tu.

RAQUEL. — Pobra Antònia!

RAMON. — ¡Sempre has pogut més tu que no ella!

RAQUEL. — Però, ara, ens hi juguem la seva vida...

RAMON. — Això és ben segur si te'n vas!

RAQUEL. — I amb quina sang freda que ho dius!

RAMON. — Mai no l'he estimada, com t'estimo a tu...

RAQUEL. — Ramon, perquè revifar aquest caliu? No veus que...

(*Entra Antònia, inconscient de la conversa, i exclama:*)

ANTÒNIA. — Tanmateix, ja veig que heu fet les paus.

RAMON. — La teva germana sempre serà una sentimental.

RAQUEL. — Com te'n burles!

RAMON. — Massa novel·les... ¡Sort que l'Antònia et distraurà!

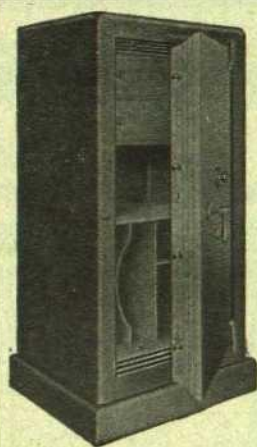
ANTÒNIA (*molt contenta*). — Ja veus com Ramon vol que et quedis.

RAMON. — I per sempre!

RAQUEL. — El que vosaltres vulgueu!... (*Ho diu sense atrevir-se a mirar cap dels dos, en un tumulte de sentiments. Ramon somriu amb un goig profund, mentre Antònia va dient, amb ingènua sonsònia:*)

ANTÒNIA. — Ja té raó. Ramón, ja... ¡Sempre seràs una sentimental!...

Cortina

Bàscules Pibernat

Arques per a
cabals

Parlament 9 i 11 - BARCELONA

SALA BARCINO

EXPOSICIÓ PERMANENT DE PINTURES

MARCS :: MOTLLURES :: POLICROMATS

RELLEUS :: OBJECTES D'ART

V. GARCIA SIMON

RAMBLA CATALUNYA, 29 TELÉFON 15677 BARCELONA

MOBLES

A. NAVARRO

Casa establerta en l'any 1892

Magatzem

Taller

Balmes, 68 i 70 - Tel. 71654 - Balmes, 88

Tenim una bona
existència en jocs de
menjador, dormitori,
despatx, rebedor, etc.

Especialitat en sillons
gran-confort.

Projectem i construïm
acuradament tot el
que convingui.

Facilitats de pagament

SOLUCIO CASES

Un recondicionant
antic i acreditat
Un reconstituent energic

= DIPOSIT =
PLASSA DE LA
LLANA Nº 11

DE VENTA EN LES
FARMACIES I CEN-
TRES D'ESPECIALTATS

TOMAS AYMAT

MANUFACTURA DE TAPISSERIES
D'ALT I BAIX LLIÇ
I CATIFES NUADES A MA

LA MANUFACTURA PROJECTA EN ORDENACIÓ AL
LLOC QUE S'HA DE DECORAR O ENCATIFAR O BÉ
EXECUTA SEGONS PROJECTE DEL QUE FA L'ENCÀRREC

Carrer d'En Villà

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Telèfon núm. 20

Montserrat Ribas

7, Rambla de les Flors, 7

*Roba blanca - Equips i paneretes
per a senyora i nens - Elençols
i manteleria*

*Gran assortit en vestidets
per a nens a preus sumament
baratíssims.*

PER A SPORT
PER A VESTIR
PER A CARRER

SASTRE

PUIGVERT

DE LUXE

RONDA DE SANT PERE, 5-1er

— TELÈFON, 1980C —

BARCELONA

Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Catalana

Acaba de sortir el

PRIMER VOLUM

relligat amb tapes especials

Comprèn fins a l'acabament de la lletra C.
Va il·lustrat amb 1.277 gravats, 11 mapes
en colors i 30 làmines en negre i colors

Preu: 54 pessetes al comptat - Es ven, també, a terminis.

Demaneu-lo a totes les llibreries

Salvat Editors, S. A. - Mallorca, 41-49 - Barcelona

BOQUERIA,
25

B
A
R
C
E
L
O
N
A

Telèfon
18685

Corsé Americano

Una COTILLA
elegant
per tota dama
elegant

Faixes - Sostens

DEMANI/ MO/TRA A L'AGENT GENERAL A E/PANYA
GA/TONG RIVAL/ RONDA /ANT PERE 27 BARCELONA
EL QUAL PROPORCIONARA EL MITJA D' OBTENIR GRATUÏTAMENT TAJONS IL·LEGTIMS DE DEL F I
DECORAT BLAU OBREQU AL/ CONSUMIDORS DEL **CACAO BEN/DORP**

CASA BENÍTEZ - JOAN GASPAR

Oleografies, gravats-
relleus, motllures,
marcs de totes menes,
fabricació i restaura-
ció de llunes

PREUS ESPECIALS
PER A PINTORS

TELÈFON
1 2 0 6 4

FUNDADA
EN 1900

Consell de Cent, 323 - (entre Rbla. Catalunya i Balmes)

CASA REÑÉ COPIES I CIRCULARS

Julià Poriet, 18 - Telèfon 18053

Xocolata TORNE ALIMENTA MOLT BÉ

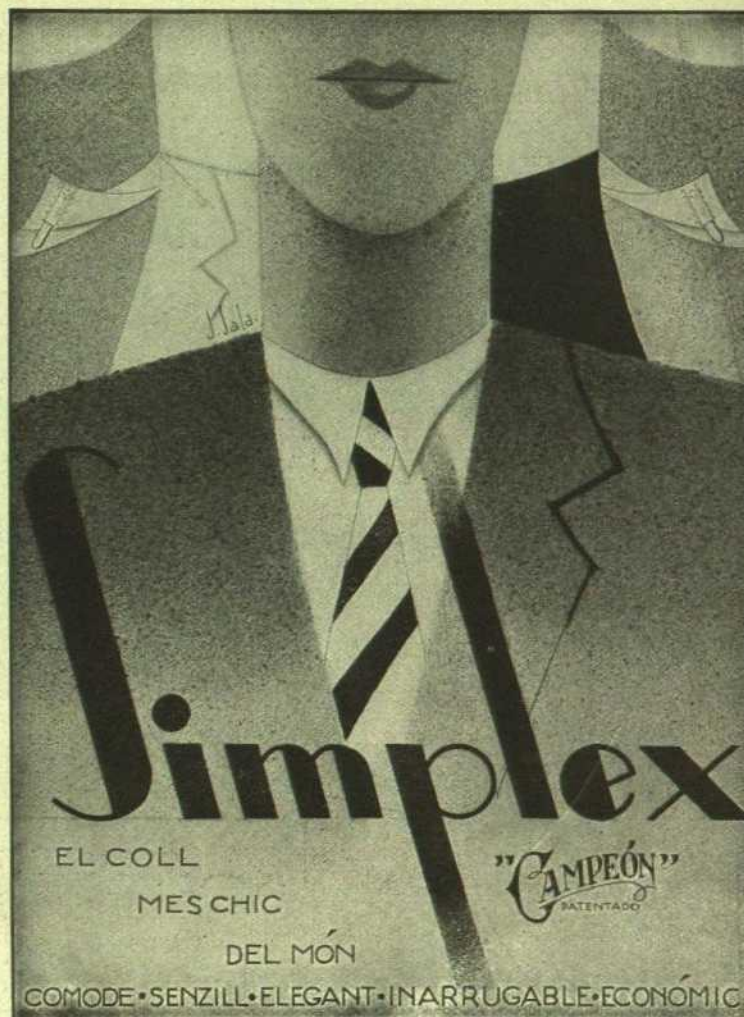
Fàbrica i Despatx: Carrer Baix de Sant Pere, 44 - BARCELONA

DEPILATORI NIEVE

USI'L SENYORA!
i conservarà la seva pell
sempre fresca i sense repel

Proprietat del
Lo Florida
BARCELONA
APARTAT 250

insuperables **Maisort's**

H. CERNY

De fa 40 anys hi ha cases a Barcelona que treballen amb la superior màquina per cosir **KAYSER** sense haver tingut mai la més petita interrupció.

Venda a terminis i al comptat.

GUSTAU WEINHAGEN I C.^a

Diputació, 273 (entre Passeig de Gràcia i Claris)
BARCELONA

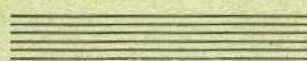
A N D O R R À

SERRALLERIA D'OBRES
FERROS ARTÍSTICS

Carrer St. Pau, 69

Telèfon 17204

GIMNAS

SOLARIUM

GARCIA ALSINA

L'ideal de la cultura i terapèutica física - Construcció asolellada - Salons independents - Hores per a senyores - Admissió reservada - Calefacció

Hidroteràpia :: Massatge :: Sudació :: Banys de sol

Diputació, 239

Tel. 71747

Rbla. de Prat, 2

ACADEMIA PRACTICA

COMERÇ I IDIOMES

Fontanella, 4 - Tel. 16716

MOBLES

MAGATZEMS POMPEYA

Salmerón, 75 - Telèf. 75095

CASA BORRULL

Xarxes per a tennis, futbol, etc. - Hamaques
Bosses - Cortines de xarxa - Articles de pesca

Plaça de les Olles, 9

Lithinés del Dr Gustin

50 anys d'èxit popular. Llur venda anual permet preparar 100 milions de litres d'aigua de règim.

ORFEBRERIA SALES BALMES, S. A.

Fàbrica d'articles de plata de llei per a presents i servel de taula
Portaferrissa, 4

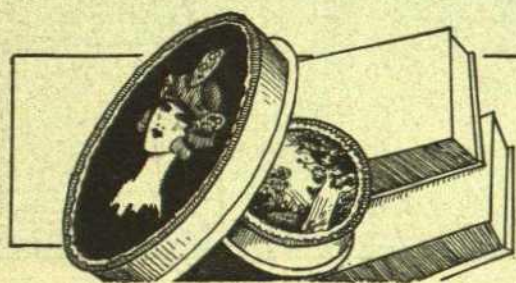
BARCELONA

Medicaments puríssims :: Específics

Farmàcia Dr. Masó Arumí

Del Doctor Nadal :: Rambla Canaletes

Callicida Masó és el millor

J. Sala.

**CAPSES DE LUXE PERA CASAMENTS
BATEIGS: PRESENTS
S^t PAU, 38. BARCELONA**

CASA BARGUÉS

EL LUJOSO YATE "FLYING CLOUD"

(de la Royal Yacht Squadron) Casco de acero, construido en 1927

SE VENDE

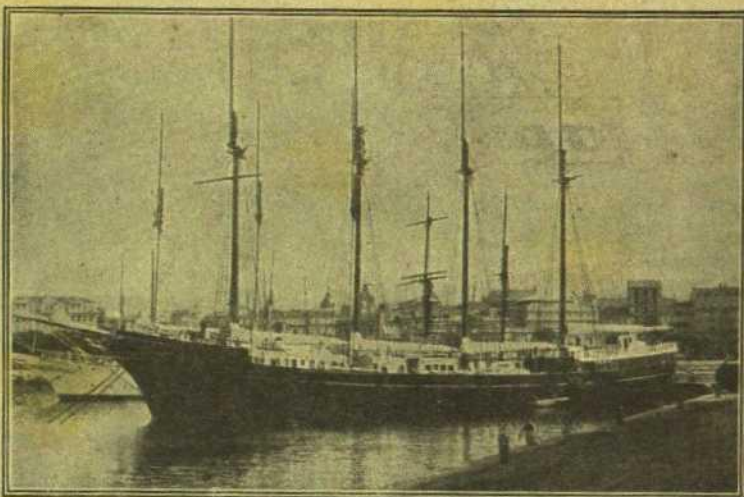
PRESENTASE LA OPORTUNIDAD para comprar o para arrendar con contrato de fletamento, este magnífico yate con maquinaria auxiliar, y de clasificación 100 A1 de Lloyds, propiedad del Exmo. Sr. Duque de Westminster, que actualmente está navegando por el Mediterráneo, donde puede efectuarse su entrega en cualquier puerto que sea conveniente. Sus lujosos aposentos se componen de un salón principal de dimensiones excepcionales y muy espacioso, vestíbulo, salón de fumar, tres gabinetes particulares, doce camarotes de lujo sencillos y ocho cuartos de baño, dos de los cuales están «en suite» o inmediatos. Todos estos últimos están provistos de agua corriente caliente y fría y además todos también tienen agua de mar caliente y fría. La maquinaria es del tipo de doble hélices y es de la más moderna teniendo un radio de navegación de unas 5.000 millas aproximadamente. Hay también una instalación eléctrica completa para el alumbrado eléctrico, para la refrigeración y otros fines domésticos. Una instalación radiográfica Marconi permite el despacho y el recibo de radiogramas hasta de una distancia de 1.500 millas aproximadamente. La tripulación se compone de 35 personas en todo. Todo el interior del yate está artesonado de roble viejo y está amueblado lujosamente, siendo el mueblaje compuesto principalmente de muebles anticuados legítimos. Hay fuegos eléctricos «Magicoal», radiadores eléctricos y ventiladores del último modelo para la ventilación forzada a aire fresco de todas las habitaciones.

El yate está disponible para el arrendamiento con contrato inmediato en condiciones sumamente favorables, o se vende a un precio razonable.

Para mayores detalles, planos y fotos, diríjanse a

The PALL MALL YACHT AGENCY
54, DEODAR ROAD, LONDON, S.W.15.
Tel.: Putney 0786

H. HEYWORTH-DAVIS, Yacht Broker
24, GROSVENOR PLACE, LONDON, S.W.1.
Tel.: Sloane 8164. Telegrams: Yatchange, London

**COMO
SOBREALIMENTO
HARINA LACTEADA
NESTLÉ**

puede darse cada día a los niños de todas las edades. Los niños no tienen a veces apetito suficiente y no comen todo lo que su cuerpo necesita para su normal crecimiento. Sea cual fuere su régimen alimenticio ordinario, añadiendo al mismo

**HARINA LACTEADA
NESTLÉ**

tomada por la mañana al desayunar, por la tarde como merienda o en una tacita por la noche antes de acostarse, los alimentaremos más, sin fatigar su estómago, pues la

**HARINA LACTEADA
NESTLÉ**

se digiere muy fácilmente y asegura a la infancia un fácil y normal desarrollo protegiéndola contra el raquitismo.

Pida V. el folleto «Un alimento completo ideal para la infancia» y muestra de HARINA NESTLÉ a Sociedad Nestlé, A. E. P. A. Via Layetana, Barcelona.

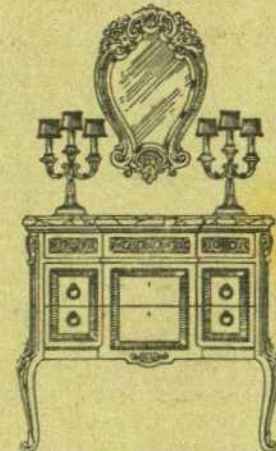

MOBLES FORNONS

**Salmeron, 102
Ros d'Olano, 6**
Telèfon 74915

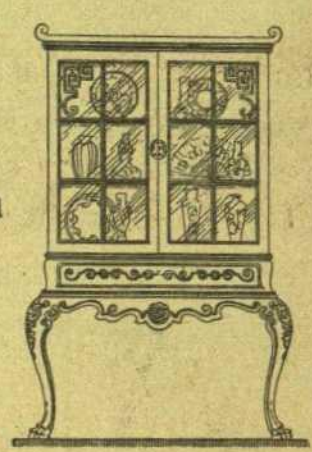

Exposició i venda
als mateixos
tallers

■

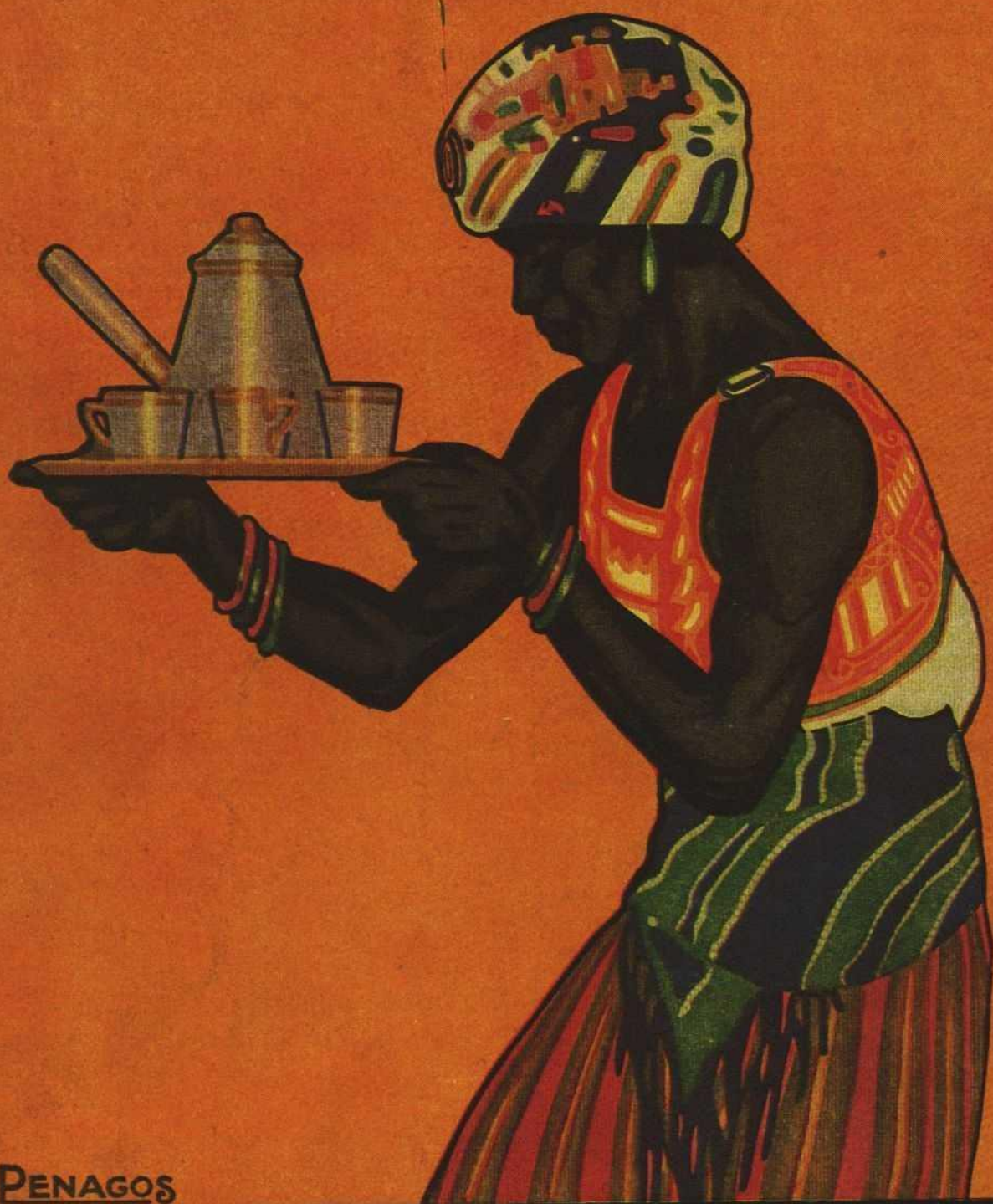

XOCOLATA

PENAGOS

AMATLLER